

Vēstījums nākamajām paaudzēm

Foto - A.Kirsanovs

Vēsturisks brīdis. Noslēdzoties svinīgajām uzrunām, apraides mastu pamatos Aizpurves ciemā iemūrēja kapsulu. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs (attēlā otrais no kreisās) tajā ievietoja savu, Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita un LVRTC valdes locekļa Marisa Mežgala parakstītu "Vēstījumu nākamajām paaudzēm", kā arī Viļakas novada domes informatīvo izdevumu ar titullapā publicēto rakstu par 26.jūlijā Krāslavas novada Indras kultūras namā parakstīto vēstījumu. LVRTC valdes loceklis M.Mežgals (pirmais no kreisās) kapsulā ievietoja monētu ar Zaķusalas torņa siluetu, bet apraides mastu būvniecības, AS "Empower" pārstāvis Ģirts Budevics (otrais no labās) kapsulu svinīgi aiztaisīja ciet. "Lai Latvijas valstij un diviem topošajiem apraides mastiem ir bezgalīgs mūžs!" vēlēja klātesošie. Attēlā pirmā no labās - LVRTC pārstāve un pasākuma Viļakā vadītāja Vineta Sprugaine.

Nākamajā Radugunī

- Četri koncerti divās dienās
Kamermūzikas festivāls svin 20 gadus
- Sapņi piepildās
Apmeklē vērienīgo festivālu "Sziget"

Artūrs Ločmelis

Šo otdien topošā VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra" (LVRTC) apraides mastu pamatos Viļakas novada Aizpurves ciemā svinīgi iemūrēja kapsulu ar "Vēstījumu nākamajām paaudzēm".

Šī gada martā LVRTC parakstīja līgumu par divu 100 metru augstu apraides mastu būvniecību Viļakas un Krāslavas novados, kurus par 477 617 eiro (bez PVN) izbūvē AS "Empower". Noslēdzoties būvniecībai, sekos apraides mastu testēšana. Savukārt no nākamā gada 1.janvāra tie jau būs pieejami raidorganizācijām.

LVRTC valdes loceklis M.Mežgals svinīgajā brīdī Aizpurves ciemā pastāstīja, ka, prezentējot apraides mastu projektu Krāslavas novadā, iedzīvotāji jautāja, vai Vecgada vakarā varēs dzirdēt prezidenta

uzrunu? "Jā, decembra nogalē testa režīmā šāda iespēja jau būs. Jebkurā gadījumā jāuzsver, ka stiprināt radio un bezmaksas TV apraides signālu pierobežā īpaši būtiski tādēļ, ka pierobežā brīvi varam lietot kaimiņvalstu informācijas saturu (20 bezmaksas Krievijas televīzijas kanālus, 12 - Baltkrievijas). Tomēr mūsu valstī dzīvojošajiem jebkurā situācijā jābūt piederīgiem Latvijas informatīvajai telpai. Tāpat jāpiebilst, ka Eiropā regulāri uzbūvē daudzus jaunus apraides mastus. Tomēr tik nozīmīgus, kādi tie būs Viļakas un Krāslavas novados, katru dienu nebūvē, jo austrumu pierobežā sākas ne tikai Latvijas teritorija, bet arī Eiropas Savienības un NATO robežas. Tādēļ šī diena ir par ikvienu, kas baudīs uzbūvētā apraides mastu augļus, par to, ka apliecinām piederību Latvijai, un par to, ka Latvijas valsts apliecina lojalitāti un rūpes par saviem iedzīvotājiem," svinīgajā uzrunā teica M.Mežgals.

Nedēļas jautājums

Irēna Tušinska

Ar ko Jums paliks atmiņā šī vasara?

MADARA no Balviem:

-Kopā ar vecākiem šovasar aizbraucām uz ūdens atrakciju parku Igaunijā. Ciemojos arī pie krustmātes Rīgā. Uz skolu vēl nemaz negribas. Peldēties šovasar īpaši daudz nesanāca, toties bija jāpalīdz ravēt dārzus. Vispār jau bija forša vasara. Tikai reizēm traucēja aukstais laiks un lietus.

VLADIMIRS no Lazdulejas pagasta:

-Pusi vasaras nogulēju slimnīcā Rīgā. Pārcietu otru sirds operāciju. Toties uzlaboju veselību, jutos daudz žirgtāks. Laika apstākļi arī bija nesaprotami – sākumā karsts, pēc tam auksts, tagad atkal karsts. Drīz pie mums notiks senioru vakars. Noteikti aiziešu, jo divus gadus neesmu bijis.

INĀRA no Balviem:

-Vasara bija normāla. Apmeklēju gandrīz visus skaistos kultūras pasākumus Balvos. Jauks bija zemessargu koncerts muižā. Viss bija labi. Laika apstākļi arī bija pieņemami. Nebija tik traki. Dārziņā parušinājos. Vienu brīdi pagulēju slimnīcā Balvos. Vasarā pie manis ciemojās mazmeitas. Vecākā šovasar iestājās augstskolā –

Stradiņa universitātē, tika budžeta grupā, bet jaunākā ies 2. klasē.

VANESA no Aglonas:

-Šovasar 16. jūnijā piedzima mans pirmais dēliņš Ernests. Tas bija galvenais šīs vasaras notikums. Pēc dzemdībām nevarēju ne peldēties, ne sauļoties. Vasara paliks atmiņā ar negulētām naktīm un bērniņa kopšanu. Šo vasaru lielākoties pavadīju mājās.

KRISTĪNE no Balviem:

-24. aprīlī piedzima mans trešais bērniņš, meitiņa Emilija. Viņa ir diezgan mierīga un daudz raīžu nesagādā. Vasaru atcerēšos ar to, ka bieži ar meitiņu braucām pie ārstiem dažādu pārejošu veselības problēmu dēļ. Šovasar kopā ar saviem un draudzenes bērniem apmeklējām ūdens motociklu parādi, bet ilgi nepalikām, jo mazos bija grūti savaldīt. Vēl

noklausījos grupas "Tranzīts" koncertu jauniešu dienas laikā. Tagad vecākie bērni jāsāk gatavot dārziņam.

MANA NEDĒĻA

Šī nedēļa paiet ne vien skriešus, bet teju aulekšiem. Pozitīvi, ka pirmdienas sākās jaukā noskaņojumā, jo sestdien bija kristības dēla Rolanda meitiņai Laumai, bet svētdien viņiem ar sieviņu Elīnu nosvinējām kāzu gada jubileju. Esmu kļuvusi par vecmāmiņu divām mazmeitiņām, jo dēlam Ilgvaram arī ir astoņus mēnešus veca meitiņa Kristiāna, mūsu Ziemassvētku brīnumiņš, jo piedzima pērn Ziemassvētkos. Pirmdienā arī bija pēdējā atvaļinājuma diena, jo ar otrdienu sākas darbs, gatavošanās jaunajam mācību gadam. Šajā mācību gadā strādāšu ar četrgadīgajiem un piecgadīgajiem bērniem, turklāt pēc jaunās kompetenču programmas, pēc kuras šo mācību gadu uzsāk pirmsskolas izglītības iestādes visā Latvijā. Atbilstoši tai jāiekārto telpa un jāsakārto viss pārējais. Nedēļas vidū bija jāieskrien arī pie vīrabrāļa sievas un kolēģes Janīnas apsveikt vārdadienā. Piektdien Upītē starptautiskais folkloras festivāls, leļļu teātra izrāde. Esmu aicinājusi savus sešgadniekus, kuri šogad uzsāks skolas gaitas, pulcēties Upītē, padancot ar ārzemju viesiem. Bet svētdien, kā vienmēr, apmeklēšu baznīciņu, lai veiksmīgs un svētīts sākas jaunais mācību gads.

SKAIDRĪTE KEIŠA,
Baltinavas vidusskolas
pirmsskolas skolotāja

No vēstulēm

Vēsture dzīvo mums līdzās

Dzīve ir kā grāmata, kurā cilvēks vienā lapā pēc otras ieraksta savu noieto dzīves posmu. Bet katrs no tiem saistās ar kādiem notikumiem un situācijām. Mēs, vecā paaudze, esam gājuši dzīvei cauri. Diemžēl gadi netaupa nevienu. Dzīves nasta un smagums cilvēku saliec, bet pati dzīve ir prasīga un atbildīga, ātra un stresaina. Tomēr cilvēks ir būtne, kas spēj redzēt, dzirdēt, just un reaģēt uz apkārt notiekošo. Ja viņam sāp, viņš kliez.

Neaizmirstami ir pirmsvēlēšanu partiju solījumi, bet vēl jo vairāk skumji par to, ka vecā paaudze par nostrādāto mūža darbu saņem vismazāko pensiju. Dzīve prasa taisnīgumu. Un mums nav vienalga, kas notiek valstī. Uztrauc korupcija, alkatība, netaisnīgums, kas daudzu cilvēku dzīvi padara trūcīgu. Lasot presi, kļūst skumji, ka bezkontroles un atbildības trūkuma dēļ valstī ir ekoloģiskas problēmas. Pie vainas tam ir atkritumi, bet cēlonis klimata izmaiņas un mūsu attieksme. Pēc Eiropas Parlamenta datiem, Latvijā viens cilvēks rada 110 kilogramus pārtikas atkritumu un 12 kilogramus dažādu preču iepakojumu atkritumus. Latvija pieder pie tās pasaules daļas, kur cilvēki var atļauties ēdienu izmest laukā. Bet es dzīvoju tajā laikā, kad vecāki lika izēst tukšu šķīvi. Taču, neskatoties uz to, pasaulē vēl joprojām ir tik daudz vietu, kur cilvēki cieš badu...

Domāju, ka mēs visi gribam, lai mūsu valstī cilvēki dzīvo pēc iespējas labāk – saņem lielākas algas un pensijas. Gribam, lai Latvijā ir mazāk trūkumcietēju, lai dzīve būtu taisnīgāka un atbildīgāka. Ticība un cerība, ka tas notiks, ir katram. Bet mūsu dzīve ir īsa, cerību daudz. Cilvēks ir tāpat kā lapas – vecās nobirst, bet to vietā izaug jaunas. Dzīve rit un attīstās, cilvēku prasības pieaug.

JANĪNA DZĒRVE

Likums pārkāpts, budžetam nodarīti zaudējumi, bet vainīgo nav

Nesodāmības gaisotne turpina valdīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un tam padotajā Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžā. Ir aizritējis vairāk nekā gads kopš Valsts kontrole atklāja, ka koledžas direktoram prettiesiski izkārtota iespēja papildus algai saņemt arī izdienas pensiju. Kaitējums budžetam pārsniedz 170 tūkstošus eiro. Tiesībaizsardzības iestādes gan atzinušas, ka likums ir pārkāpts, bet kriminālprocess ir izbeigts noziedzīga nodarījuma sastāva trūkuma dēļ. Līdz ar to vainīgie pie atbildības tā arī netiks saukti, tāpat kā netiks atbildzināts budžetam nodarītais kaitējums.

2018. gada sākumā revīzijā Iekšlietu ministrijā Valsts kontrole konstatēja, ka Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta

(VUGD) priekšnieks Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas direktora amata vietu ir pārveidojis par tādu, ko var ieņemt persona bez speciālās dienesta pakāpes, kaut arī tas ir pretlikumīgi.

Šī nianse koledžas direktoram ļāva vienlaikus saņemt gan amata algu, gan izdienas pensiju, kas likumīgi nepienākas cilvēkam, kas ieņem koledžas direktora amatu. Uzreiz pēc amata statusa maiņas jaunais VUGD priekšnieks pieņēma darbā par koledžas direktoru izdienas pensijā devušos bijušo VUGD priekšnieku. Faktiski konkrētās personas interesēs koledžas direktora amats tika pārveidots par tādu, ko var ieņemt bez speciālās dienesta pakāpes.

"Nelikumīga rīcība nevar radīt likumīgas sekas. Šis ir klajš piemērs, kad konkrētās personas interesēs ir pārkāptas normatīvo aktu prasības un nodarīti būtiski zaudējumi budžetam. Pārsteidzoši, ka tiesībaizsardzības iestādes pēc Valsts kontroles sniegtajiem faktiem un skaidrojumiem ir atzinušas, ka likums ir pārkāpts, bet par noziedzumu to nav uzskatījušas," teic valsts kontroliere Elita Krūmiņa.

Ar revīzijā atklātajiem faktiem Valsts kontrole vērsās arī tiesībaizsardzības iestādēs un Iekšējās drošības birojs uzsāka kriminālprocesu. Izmeklētāji atzina, ka VUGD priekšnieks ir pārkāpis gan Likumu par amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm gaitu, gan Ministru kabineta noteikumus, kuri nosaka speciālā dienesta amatpersonu atlīdzības noteikšanas kārtību. Tomēr viņa rīcībā izmeklētāji nesaskatīja noziedzīga nodarījuma sastāvu un kriminālprocess tika izbeigts.

Iekšējā drošības biroja lēmumu Valsts kontrole pārsūdzēja gan uzraugošajam prokuroram, gan augstākstāvošam prokuroram. Taču Prokuratūra palika pie sava, uzskatot, ka VUGD priekšnieka nelikumīgais rīkojums pats par sevi neveido noziedzīga nodarījuma sastāvu, jo pieņemts, pamatojoties uz konsultācijām ar Iekšlietu ministrijas vadību, un kļūdaini piemērojot normatīvo aktu.

Valsts kontroles vērtējumā izmeklētāju argumenti bija virspusēji un nepamatoti. Ja VUGD priekšnieks savu rīcību ir saskaņojis ar Iekšlietu ministrijas vadību, arī tas pārkāpumu nepadara par likumīgu, bet gan iesaista pārkāpumā vēl vairāk amatpersonu. Turklāt prettiesiski izmaksāta ir nevis amata alga, bet gan izdienas pensija, jo, paliekot likuma rāmjos, tā direktoram nepienāktos. Taču tieši šo aspektu - izdienas pensijas saņemšanas likumību - nav vērtējis ne procesa virzītājs, ne uzraugošais prokurors, ne virsprokurors.

L.KRAPĀNE, sabiedrisko attiecību speciāliste

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Valsts policijas Balvu iecirknis pasākuma "Mūzika saulrietam" apmeklētājiem, kas notiks šo piektdien Balvu ezerā, atgādina: atrodoties laivā uz ūdens, jāievēro 2016.gada 9.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.92 "Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos" un laivām jābūt aprīkotām atbilstoši minēto noteikumu 1.pielikumam. Pasākuma laikā Balvu iecirknis veiks preventīvu rakstura pasākumus par šo noteikumu ievērošanu.

"Otrdienas pēcpusdienā Rimi veikalā stāvēju vismaz 10 minūtes rindā. Vai tas ir normāli, ka no trim kasēm darbojas

tikai viena? Vai pārdevēji neredz, ka pie kases veidojas gara rinda?" jautāja pircēja.

"Dažkārt pārsteidz autobusu pasažieru uzvedību sabiedriskajā transportā. Proti, cilvēki, iekāpuši autobusā, pa tālrūni sāk risināt dažādus sadzīves jautājumus, kas jāklasās arī citiem braucējiem. Un dažam labam tās sarunas turpinās stundām ilgi. Reiz bija gadījums, kad autobusa šoferis no Gulbenes apstādināja autobusu un aicināja pasažieri izkāpt, jo viņš sarunā pa tālrūni lietoja necenzētus vārdus. Drīz laikam arī autobusus vajadzētu ieviest aizliegumu lietot mobilos tālrū-

ņus, tad citiem nebūtu jāklasās kāda indivīda privātās dzīves ainiņās. Sabiedriskā transporta pakalpojumus izmantoju diezgan bieži, tā ir laime, ka nav jābrauc kopā ar nepaklausīgiem un trokšņainiem bērniem, reibinātiem vai citādi divainiem pasažieriem, kuri prot sabojāt citiem garastāvokli ar savu neadekvāto uzvedību," pārdomās dalījās lasītāja.

Precizējam, ka Viļakas novadā pabalsts bērniem no trūcīgām vai maznodrošinātām ģimenēm, uzsākot skolas gaitas, attiecas uz izglītojamiem, kuri iegūst pamatizglītību.

Balvu novadā strādā arboristi

Sakopj pilsētas un kapsētu zaļo rotu

Pirms kāda laika balvenieši ievēroja puišus, kas ar zāģiem rokās citīgi strādāja, sakopjot pilsētas ozolu vainagus. Kas viņi ir un ko dara, jautājām Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietniecei Guntai Raibekazei.

Bīstamos kokus izgriež katru gadu

Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietniece Gunta Raibekaze skaidro, ka katru gadu pašvaldība izsludina iepirkumu par bīstamo koku izgriešanu novada kapsētās un citās sabiedriskās vietās, kā arī koku vainagu sakopšanu. Šogad iepirkumu vinnēja SIA "Arborlat" no Gulbenes, kuri mūsu novadā strādājuši arī iepriekš. "Uzņēmuma darbinieku uzdevums ir pilsētā un novada pagastu kapsētās izgriezt kokus, kurus būvvaldes speciālisti atzinuši par bīstamiem un pašu spēkiem tos nozāģēt nevar, kā arī sakopt ozolu vainagus Balvu pilsētā. Ir apsekotas visas novada kapsētas un noskaidroti bīstamie koki, kas jāizņem. Dažos kapos konstatēti viens vai divi šādi koki, citos to ir vairāk. Katru gadu budžetā tiek atvēlēta nauda šiem darbiem. Šogad tie bija 20 tūkstoši eiro," stāsta G.Raibekaze.

Izpilddirektora vietniece atklāj, ka arboristi paveikuši pamatīgu darbu, izgriežot bīstamos kokus un nofrēzējot celmus Golvaru kapos, ko bija izpostījuši nesena virpuļvētra: "Postījumi šajos kapos bija lieli. Vētra bija izrāvusi kokus ar visām saknēm. Tos kokus, kuri bija nolauzti un atradās uz zemes, novāca Bērzpils pagasta iedzīvotāji un apbedīto personu tuvinieki. Daži koki bija uzgāzušies citiem virsū un tādējādi varēja nokrist jebkurā brīdī. Arboristi visus darbus tur paveica ļoti ātri. Bet bīstamo koku izgriešana Balvu novada kapsētās joprojām turpinās."

Paveikts liels un rūpīgs darbs arī Balvu pilsētā, izkopjot ozolu vainagus. Brīvības ielā 43, 45 sakopti 15 ozolu vainagi, Turgus ielā skvēra malā - pieci un Lāča dārzā - 16 ozolu vainagi. "Pirms koku un pūtēju orķestru svētkiem "Mirkļis Balvos", pāris veci koki izņemti arī pilsētas parkā," stāsta izpilddirektora vietniece.

Arboristi apsekojuši arī Balvu dižozolu, kas atrodas pie bērnu un jauniešu centra, konstatējot, ka ir jānomaina metāla stiprinājumi, kas satur ozolu no pāršķelšanās uz pusēm. "Sevišķi viena metāla stīpa ir ieaugusi kokā. Plānojam nomainīt šos stiprinājumus," sola G.Raibekaze.

Sāka ar vētras seku likvidēšanu

SIA "Arborlat" valdes loceklis – arborists Andis Kovaļevskis atklāj, ka šajā profesijā darbojas aptuveni sešus gadus. Uzņēmumā strādā vēl trīs darbinieki, kā arī divi praktikanti, viena no kuriem ir daiļā dzimuma pārstāve. Uzņēmuma vadītājs uzsver, ka ar Balvu novada pašvaldību arboristiem izveidojusies laba sadarbība: "Strādājam šeit jau trešo gadu."

A.Kovaļevskis stāsta, ka pirmais un grūtākais uzdevums, uzsākot darbu Balvu novadā, bija virpuļvētras seku likvidēšana Golvaru kapsētā Bērzpils pagastā, kur firmas darbinieki strādāja trīs nedēļas: "Tur vairāki koki bija sagāzti un iekārušies citos kokos, bija arī aizlauzti bērzi. Tos nozāģējam, kā arī sakopām vainagus sešām liepām."

Lielā daļā Balvu novada kapsētu arboristi savu darbu jau paveikuši. Tie ir Bērzpils pagasta Saksmāles, Bēržu, Golvaru un Līdumnieku kapi. Bērzkalnes pagastā sakopti Priedaines kapi, bet Balvu pagastā - Pilskalna kapi.

Vēl darāmo darbu sarakstā ir Briēzuciema pagasta Bēliņu, Dukuļevas un Ploskenes kapi. Krišjāņu pagastā - Krišjāņu un Putrāņu kapi, Kubulu pagastā - Andrakalna kapi un Pērkonu kapi, Tilžas pagastā - Tilžas kapi, Vectilžas pagastā - Lutināņu kapi, Vectilžas pagastā - Ranguču un Sudarbes kapi, Viksnas pagastā - Viksnas kapi, kā arī Kupravas un Miezāju kapi. A. Kovaļevskis neslēpj, ka darbi mazliet iekavējušies vētras seku likvidēšanas dēļ Golvaru kapos, kas ieilga uz trīs nedēļām.

Šonedēļ arboristi sāka sakopt kapus Kubulu pagastā. Otrdien Andrakalna kapsētā strādāja trīs firmas darbinieki Andis Kovaļevskis, Andris Seipulis un Reinholds Stūriška. Viņu uzdevums bija nozāģēt četrus bērzus un trīs liepas, savukārt septiņu egļu vainagu sakopšana šobrīd atlikta līdz nākamajam gadam.

No koka dzimšanas līdz mūža galam

A.Kovaļevskis stāsta, ka arborista amatu var apgūt Bulduru dārzkopības vidusskolā, bet viņš pats to savulaik mācījies Ērgļos. Viņš uzskata, ka šo profesiju izvēlas cilvēki, kuri lab-

Uzvelk darba apģērbu un kāpšļus. Reinholds Stūriška ir viens no jaunākajiem firmas "Arborlat" darbiniekiem. Viņam ir divu gadu pieredze arborista darbā.

Foto - A.Kirsānovs

Sākumā atzaro koku. Otrdien arboristi uzsāka darbu Kubulu pagasta Andrakalna kapos, kur nozāģēšanai paredzēti četri bērzi un trīs liepas. "Apsekojuši nozāģējamos kokus, uzstādījuši darba virvi, arboristi sāk koka nozāģēšanu pa daļām," skaidro A.Kovaļevskis. Viņš atgādina, ka arboristus nevajag jaukt ar industriālajiem

alpinistiem, kuri kāpj augstceltnēs, mazgā logus utt.: "Arboristi ir pavisam cita profesija."

prātāk savu darba dienu pavada pie dabas, nevis sēžot ofisā. Vislielāko gandarījumu šīs profesijas pārstāvjiem sagādā vainagu sakopšana, mazāk - koku izzāģēšana. Tomēr darbam kapos ir sava specifika. Lielākoties arboristi strādā pilsētu skvēros un parkos. Viņu darba pienākumi ir ļoti daudzveidīgi. "Tas ir viss, kas saistīts ar koku, sākot no tā iestādīšanas, audzēšanas un sakopšanas. Tā ir nevajadzīgo, bojāto zaru izgriešana, vidēja vecuma koku kopšana, vecu koku, dižkoku kopšana, bīstamu koku likvidēšana. Ar traktoru izvedam, sašķeldojam nogrieztos zarus, ja nepieciešams, frēzējam celmus. Mūsu darbs ir saistīts ar pilnu koka mūža ciklu. Tāpat cērpjam arī dzīvžogus un krūmus, bet pārsvarā tomēr strādājam ar kokiem," dažus no darba pienākumiem nosauc A.Kovaļevskis.

Pieredzējušais arborists apgalvo, ka darbs ir ne vien fiziski grūts, lielā apjoma un laika trūkuma dēļ nav viegli savlaikus apmierināt visas klientu vēlmes. Lai gan šīs profesijas pārstāvji veic savus pienākumus visu gadu, arī ziemā rinda uz viņu pakalpojumiem ir diezgan gara. "Cilvēki gaida pa diviem, trim mēnešiem. Fiziski nevaram paspēt visu izdarīt," stāsta

Foto - no personīgā arhīva

Pie Balvu dižozola. Apsekojuši Balvu dižozolu, arboristi ieteica daļēji noņemt metāla stīpas, kas satur koku, un jaunās stropes uzlikt citā vietā, lai tās neieaug. A.Kovaļevskis uzsver, ka, sakopjot šādus dižozolus, svarīgi ir apsināt garos zarus, lai kokam vieglāk turēt savu svaru: "To izdarījam arī Balvu dižozolam. Saīsinājām garos, smagos zarus un izņēmām sausus."

uzņēmuma vadītājs.

Taujāts, cik ilgi pēc arboristu veikuma koks saglabā skaistu un veselīgu vainagu, firmas vadītājs apgalvo, ka katrs gadījums ir individuāls, taču caurmērā tie ir 7 līdz 10 gadi.

Uzziņai:

Arborista (kokkopja) mērķis nav pārņemt savās rokās koka attīstības procesu. Katrs koks pats spēj izveidot gan stumbru, gan vainagu no zariem. Arborista uzdevums ir palīdzēt kokam pielāgoties jaunajiem augšanas apstākļiem, kurus radījis cilvēks. Zinot katras koku ģints, sugas un šķirnes augšanas un zarošanās īpatnības, arborists var novērst koku radītās neērtības, pielāgot katru koku konkrētajai augšanas vietai un cilvēku vēlmēm. Rezultātā ne tikai uzlabojas koka izskats un drošība apkārtnē, bet tiek pagarināts arī koka mūžs. Arboristi labi pārzina koku kopšanas nianšes, veic koku vainagu kopšanu un veidošanu, dzīvžogu ciršanu, bīstamu koku likvidēšanu un celmu izfrēzēšanu.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Pieredzi lūkojot

Ciemojas Apes novadā un Alūksnē

16. augustā Baltinavas domes darbinieki devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Apes novadu. Baltinaviešiem šī bija ikgadējā viesošanās citā pašvaldībā, lai lūkotu pieredzi. “Katrā pašvaldībā ir ko pamācīties, aizņemties kādu ideju,” saka Baltinavas novada domes priekšsēdētāja SARMĪTE TABORE.

Apes novads, tāpat kā Baltinavas novads, ir salīdzinoši neliels. Tas sastāv no Apes, Gaujienas, Trapenes un Virešu pagastiem ar novada centru - Apes pilsētu. Apes novada domē baltinaviešus sirsnīgi sagaidīja novada domes izpilddirektors Viesturs Dandens, priekšsēdētāja vietniece Astrīda Harju, kā arī sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Ērdmane. “Kopā noskatījāmies filmu, kurā uzskatāmi un kompakti sniegta informācija par novadu un tā sasniegumiem. Pēc filmas noskatīšanās pārrunājām gaidāmo administratīvi teritoriālo reformu, kā arī Apes domes darbinieki dalījās pieredzē tādās mums aktuālās jomās kā novada administrācijas darbs, sociālie pakalpojumi sociālās aprūpes centrā “Trapene”, darbs ar jauniešiem, pašvaldības policijas pieredze un sadarbības formas,” pastāstīja Baltinavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Silvija Buklovskā.

Baltinavieši apciemoja arī sociālās aprūpes centru “Trapene”, kur viņus sagaidīja direktore Dina Jāņekalne. Centrs izvietojies bijušā bērnudārza telpās. Iestāde paredzēta 63 klientiem. Te uzņem pensijas vecumu sasniegušas personas un I, II grupas invalīdus. Aprūpes centrā pieejama plaša bibliotēka, internets, trenāžieris. Iemītniekiem ir iespēja dziedāt ansamblī. Regulāri katru mēnesi notiek koncerti un dievkalpojumi. Ap ēkām ir skaisti iekārtotas zaļās atpūtas zonas, lapene, iekšpagalms, kur notiek dažādi tematiski pasākumi. Pansionāta iemītniekiem ir pieejama ļoti mājīga iekārtota bibliotēka, lūgšanu telpa, radošo nodarbinātību telpa, kā arī virtuvīte, kur viņi paši var gatavot ēst, vāriet ievārijumus u.c. Gan pensionāta iemītnieki, gan darbinieki regulāri brauc interesantās ekskursijās. Parasti pansionātā brīvu vietu nav un iemītnieki tiek vesti pat no Rīgas.

Kā informē S. Buklovskā, pēc Trapenes sociālās mājas apmeklējuma baltinavieši devās uz Zvārtavas pili, kas atrodas Gaujienas pagastā. Pils apmeklējums bija veldzējums acīm un sirdij. Tās saimnieki ir biedrība “Latvijas Mākslinieku savienība”. Zvārtavas pils pēc būtības ir Starptautiskais mākslas un izglītības

Līdzīgi, bet atšķirīgi. Apes un Baltinavas novadi ir līdzīgi, jo abi ir lauku teritorijas ar nelielu iedzīvotāju skaitu, taču atšķirīgi uzskatā par gaidāmo administratīvi teritoriālo reformu. Apes novads jau sācis apvienošanās procesu ar Smiltenes novadu, bet Baltinavas novads pastāv uz to, ka apvienoties ne ar vienu nevēlas.

Foto - S. Buklovskā

centrs un Latvijas Mākslinieku savienības muzeja radošā filiāle. Muižas interjers veidots neogotikas stilā, kas Latvijas muižu arhitektūrā ir unikāla parādība. Pils ir ļoti labi saglabājusies, turklāt Latvijas Mākslinieku savienība turpina uzturēt un kopt muižu ar tādu pašu mīlestību kā barona Gotlība fon Ferzena ģimene. Mājupceļā baltinavieši iegriezās arī Alūksnē. Viņuprāt, pēdējo gadu laikā pilsēta pārvērtusies līdz nepazīšanai. Par pilsētas izskatu piedomāts ik uz soļa.

Novada domes priekšsēdētāja SARMĪTE TABORE uzsver, ka viens no aktuālākajiem jautājumiem pieredzes apmaiņas braucienā bija - kā mazais Apes novads uztur drošību un kārtību, kā darbojas pašvaldības policija. Arī Baltinavas novada iedzīvotāji izteikuši vēlēšanos redzēt savā novadā pašvaldības policiju. “Apes novadā šo pienākumu deleģējuši kaimiņi, Smiltenes novadam, un ir apmierināti. Tāpēc mēs braucām pieredzes apmaiņā ar mērķi noskaidrot, kā tas darbojas, ja to deleģē citai pašvaldībai. Mums arī ir dažas idejas, jo veidot savu pašvaldības policiju būtu liels finansiāls slogs, bet sadarbībā ar citām pašvaldībām to iespējams realizēt, jo šis modelis darbojas diezgan veiksmīgi,” secina pašvaldības vadītāja. Taču patlaban aktivitātes pašvaldībās, tostarp arī Baltinavas, bremzē neskaidrība administratīvi teritoriālās reformas jautājumā. Tādēļ arī balti-

navieši šaubās, vai uz gadu to vērts darīt. Tāpat baltinaviešiem pagaidām nav skaidras atbildes jautājumā par to, vai bijušās Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas ēkā būs sociālās aprūpes centrs. Uzņēmējam, kas ēku pārņemtu, nav izdevīgi, ja šo darbību neatbalsta kaimiņu novadi. Trapenes sociālās aprūpes centrs, kas atrodas bijušajā bērnudārzā, ir pašvaldības veidota iestāde. Tā klienti ir gan novada, gan kaimiņu novadu iedzīvotāji.

Apes novads, kas kādreiz atradās Alūksnes rajona teritorijā, tagad labprātīgi vienojas ar Smiltenes novadu un ir sava veida celmlauzis iecerētās jaunās administratīvi teritoriālās reformas plānā. Kāpēc tā?! Apes novada vadība atzinusi, ka Smiltenes novads ir atvērtāks un pretimnākošāks. Alūksnes novads vairāk centrēts uz pilsētas attīstību, bet Apes novads lielākoties ir lauku teritorija ar 3,5 tūkstošiem iedzīvotāju. Viņu vēlmi apvienoties ar Smiltenes novadu atbalstījusi arī VARAM ministrija. Abi novadi jau mēģina reorganizēt savas iestādes un sagatavoties darbam jaunajā formātā. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja saka: “Kad 2009. gadā izveidoja Apes novadu, bija citas prioritātes. Aizvadītais laiks devis ļoti daudz plusu. Novads ir attīstījies, bet tagad ir citi uzstādījumi, tāpēc Ape izraudzījies sev labāko variantu jaunajā attīstības posmā. Novadu piemeklējušas tās pašas problēmas.”

Iesaistās zirgu sportā

Iesācēja, bet ir izredzes

Iespēju pavizināties ar ponijmeiteni Grietu Baltinavas novada dienā pašiem mazākajiem svētku dalībniekiem piedāvāja RUDĪTE ZELČA, ponija īpašniece no Viļakas novada Medņevas pagasta Aizpurves. Viņa arī iesaistās zirgu sportā, gūstot pirmos panākumus.

Rudīte saimnieko laukos, tur lopiņus, tostarp arī zirgus, iztiku pelnot ar piena lopkopību. Draudzība ar zirgiem meitenei sākās jau bērnībā, kad vecākiem bija balts zirgs. Taču uzticamais palīgs kūts un lauka darbos saslīma, tādēļ no zirdziņa nācās šķirties. “Tad vecāki turpat netālu, kaimiņu pagastā, iegādājās brūnu zirdziņu, kurš bija audzis kopā ar bērniem jau no kumeļa vecuma. Tādēļ cilvēkiem, vēl jo vairāk bērniem, viņš bija ļoti draudzīgs. Tā aizsākās mana “zirgu slimība”,” atceras Rudīte, kuras īpašumā tagad ir trīs skaistie mājdzīvnieki. Tie ir ponijmeitene Grieta, rikšotājs Sarmulis un Princis, ko izmanto izjādēs un lauku darbos. Zirgu dēļ pamazām Rudītei aizsākās draudzība arī ar citiem zirgu īpašniekiem. Pērn paziņa piedāvāja Rudītei iegādāties rikšotāju, un viņa piedāvājumu pieņēma. Sarmulis viņas īpašumā ir nedaudz ilgāk kā pusotru gadu, bet abi jau piedalījušies vairākās sacensībās - pērn un šogad.

“Rikšotāju nopirku pērn februārī, bet jūnijā jau piedalījāties pirmajās sacensībās, kas notika Pušmucovā. Pirmajās sacensībās bija nedaudz bail, jo abi ar zirgu nebijām pieraduši viens pie otra, arī divričos sēdēt bija bail,” atceras Rudīte. Taču jau otrajās sacensībās, kas pērn septembrī notika Lizumā, viņi ieguva pirmo vietu. Lai arī konkurence nebija liela, tomēr prieks. Prieks bija arī pērn Tilzā, kur notika maratons jeb draivings. Tas bija izaicinājums gan Rudītei, gan zirgam, tomēr kopvērtējumā viņi ierindojās ceturtajā vietā. Tad sacensības atkal notika Pušmucovā, tomēr tām Rudīte nepaguva satrenēties, jo gaidīja bērniņu (viņa ir daudz bērnu māmiņa, kura audzina sešus bērnus). Bet, lai būtu labi rezultāti, zirgs regulāri jātrenē!

Aizvadītajā sestdienā Rudīte ar Sarmuli piedalījās zirgu sacīkstēs, kas norisinājās Krāslavas novada Robežnieku pagastā.

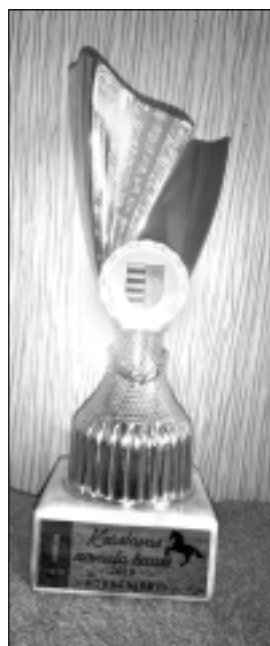

Foto - no personīgā arhīva

Pirmais kausiņš. Rikšotāju sacensībās Robežniekos vienā no pamatbraucieniem Rudīte un Sarmulis izcīnīja pirmo vietu un kausiņu. Nelielu, bet tomēr kausiņu.

Foto - no personīgā arhīva

Šmaugi laiž! Rudīte ar Sarmuli divričos, ko viņa iegādājās vēl pirms bija nopirkusi rikšotāju. Divriči iegādāti Vecumos, kur arī piederēja zirgu mīļotājam un aktīvam sacensību dalībniekam.

Tur notika aizraujoša rikšotāju darbaspēju pārbaude, zirgu rikšošanas sacensības “Krāslavas novada kauss 2019”. Rikšotāju sacensības norisinājās populārā jeb oriģinālajā distancē - zirdziņiem bija jānorīko 1600 metri. Jānorīko, nevis jāauļo! Lai kā bija smagi izpildīt prasības, līdz diskvalifikācijai nenonāca. Rudīte rikšotāju sacensībās piedalījās ar dūkanbēro, Amerikas rikšotāju šķirnes astoņus gadus veco zirgu Sarmatu. Distanci vienā no astoņiem pamatbraucieniem triju zirgu sacensībā viņi pieveica pirmie (laiks 2.25.27), saņemot vienu no sacensību kausiem. Pirmo, kopš Rudīte ar zirgu piedalās rikšotāju sacensībās. Lai arī netika izcīnīts lielais “Krāslavas novada kauss 2019”, Rudīte ir gandarīta. Ir cerības, ka turpmāk veiksies labi un vēl labāk. Sarmatu viņa iegādājās no Sandras Soikānes, kura arī piedalījās Krāslavas novada rikšotāju finālbraucienā un

ierindojās trešajā vietā, kā arī ir pazīstama sacensību dalībniece Latgalē un ārpus valsts robežām.

Rikšotāju sacensību kalendārs tuvākajā laikā šī sporta veida cienītājiem piedāvā piedalīties sacensībās, kas augusta beigās notiks Pušmucovā, bet septembra vidū Litenē. Rudītes ģimenē zirgu sacensības interesē. Atkarībā no apstākļiem, tajās kā līdzjutēji piedalās gan Rudītes mamma, gan tētis, brālis, vīrs, bērni. Emocijas sacensībās sit augstu vilni. Padomāts arī par līdzjutēju izklaidēm. Tāpat arī Rudīte piedāvā pavizināties ar savu poniju citos izklaides pasākumos. Ponijš iegādāts nesen. Pirmais pasākums, kurā Rudīte ar Grietu piedalījās, bija pirmajānu ieligošana Medņevas pagastā, otrs - Baltinavas novada diena. Viss ir procesā!

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

‘Latvijas garša’ no tālā lauku

Laikraksta “Vaduguns” kolektīvs pusgadu īsteno projektu “Latviet's esmu, latviet's būšu, latviet's mūžam palikšu” - septiņās publikācijās-ielikumos veidosim sabiedriski nozīmīgu publikāciju sēriju, kurā atspoguļosim no Latvijas emigrējušo iedzīvotāju (diasporas) saikni ar Latviju, viņu piederības sajūtu Latvijai, kā arī pilsonisko līdzdalību Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē. Tāpat meklēsim atbildes uz jautājumiem, kā stiprināt saikni ar dzimto pusi, cik viegli vai grūti to izdarīt.

Iepazīsimies!

LORITA KORNIŠA (Cornish)

- 34 gadus jauna sieviete.
- Dzimusi un augusi Viļakas novada Šķilbēnos.
- Dzīvo un strādā Birmingemā savā uzņēmumā.
- Precējusies ar angli, ģimenē aug meitenes Gabriella un Elisa.

Kā viss sākās?

Šogad augustā aprit 15 gadi, kopš Lorita ir projām no Latvijas un dzīvo Lielbritānijā. Laiku pa laikam viņa apciemo mammu Viļakas novada laukos, tiekas ar māsām Rīgā un Jelgavā, nedaudz atpūšas, tad atkal traucas atpakaļ uz sev ierasto vidi. Pa šo laiku Loritas dzīve mainījies daudzkārt. Uz Angliju viņa aizbrauca 19 gadu vecumā, pabeigusi vidusskolu un arī pirmo studiju gadu Latvijas Universitātē. Studijas augstskolā “Turība” Rīgā pabeidza vēlāk e-studiju veidā. Pati sākumā domāja, ka aizbrauks, padzīvos Anglijā sešus mēnešus, padziļinās angļu valodas zināšanas, un atkal būs atpakaļ. Šī svešvaloda Loritai vidusskolas gados bija vienīgais mācību priekšmets, kas īsti nepadevās. Būdamā apņēmīga vai arī visai spītīga meitene, viņa domāja, ka to noteikti apgūs. Liktenis piespēlējās ironisku smaidiņu, jo Loritas vīrs ir īstens angļis, un ģimenē viņi, protams, sarunājas tikai angļiski.

Bet laikā, kad ģimenes un bērnu vēl nebija, lauku meitene no Šķilbēniem svešumā darīja dažādus darbus un daudz ko iemācījās. Saprata poļus, ar kuriem kopā dzīvoja, iemācījās labi runāt angļiski, satika draugus, kuru izpalīdzība noderēja vēlāk un noder aizvien. Pati saka: “Nekas cits jau neatlika, ja gribēju tur strādāt. Sēdēju vakaros ar vārdnīcu rokās, skatījos televīzijas pārraides un mācījos valodu. Vajag sevi ielikt ekstrēmā situācijā, un viss notiks.” Lorita paspēja pastrādāt fermā pie govīm, iepazīstot godprātīgu saimnieku un labus apstākļus modernā fermā. Pēc tam strādāja veikalā, arī viesnīcā, un vēl pēc gada pārcēlās uz tagadējo pilsētu Birmingemu, kur atrada darbu kāda servisa administrācijā. Viņa turpināja virzīties pa ‘dzīves karjeras’ kāpnēm. Strādāja bankā, un pēc laika banka piedāvāja vēl labāku darba vietu ar iespēju paplašināt zināšanas un braukt komandējumos. Pa šo laiku Lorita jau bija apprecējusies un piepildījusi savu sākotnējo mērķi – labi runāt angļiski.

Sēdēja mājās un domāja par kūkām

Var tikai apbrīnot Loritas prasmi piešķirt savai dzīvei aizvien jaunas krāsas, lai pašai būtu interesantāka ikdiens. Audzinot mazās meitenes un dzīvojot mājās, viņa izlēma, ka nav vērts veltīt sevi pilna laika darbam kādā iestādē un vienlaikus algot aukli, ja tālākais mērķis vismaz pagaidām pašai nav attīstīt karjeru. Varētu kļūt par pašnodarbināto un darīt ko tādu, kas pašai ļoti patīk un vienlaikus nodrošina arī ar zināmu peļņu. Lorita iedomājās, ka varētu cept un pārdot kūkas. Galu galā tās garšo daudziem, kāpēc gan neatvērt savu kafējnicu? Būdamā komunikabla un izdarīga, Lorita atrada telpas pilsētas centrā, nokārtoja oficiālās formalitātes, ar atsaucīgu palīgu atbalstu tās izremontēja, iekārtoja, un kūku kafējnicā atvēra durvis. Šim stāstam ir ‘Latvijas garša’, ko tālajā angļu zemē baudīja pati Lorita un iemācīja sajūst arī citiem. Lorita cepa iecienīto ‘medus kūku’, arī citas Latvijā pazīstamas un gardas kūkas, un tām bija labs noiets. Piedāvājumā bija arī grilētās sviestmaizes ar dažādu pildījumu. Pati cepēja uz kūkām kāra nebija, taču ļoti patika tās gatavot. Lorita izjuta prieku, jo bija sev patīkamu hobiju pārvērtusi par dzīves stilu ar ienākumiem.

Cits veikals

Ko tur slēpt- kafējnicas uzturēšana prasīja daudz pūļu. Bija jāseko ne vien klientu apkalpošanai un pasūtījumu klāstam, bet arī darbinieku veikumam, jānovērš tehniska rakstura problēmas, un Loritai gandrīz vairs neatlika laika bērniem un

Loritas Kornišas ģimene. Ar vīru un bērniem, baudot ziemas priekus Latvijā.

ģimenei. Viņa spēra soli, no kā daudzi, mammu ieskaitot, toreiz centās atrunāt, prognozējot sliktu iznākumu. Taču viņa pati ticēja veiksmei. Un viss, kas notiek, notiek uz labu. Savu kūku kafējnicu viņa pārdeva, bet tā joprojām atrodas vecajā vietā un tur saimnieko viņas paziņas. Bet Loritai atkal ir savs veikals un business. Dārgu un izsmalcinātu dzērienu veikals ar bāru, kur notiek privāti pasākumi un degustācijas. Te strādā tikai divi darbinieki, darbdienās pēc pulksten četriem pēcpusdienās veikalu slēdz. Smalko dzērienu veikals nav jāsaprot kā steidzīga iepirkšanās, bet tā apmeklējums jāuztver kā izsmalcināts, nesteidzīgs rituāls, kas patīk angļu sabiedrībai. Lorita te vada degustāciju vakarus un sniedz informāciju par produkciju, kas nākusi no Latvijas, pat no Šķilbēnu pagasta laukiem. Jo, lūk, plauktos gozējas acij pamanāmas dāvanas koka izstrādājumu veidolā. Tie ir glīti uzgriežamie dārga koka dēliši un vīna kastes. Šos produktus, pārvērstus precē, ražo amatniecības uzņēmums SIA “Baltic Presents” Viļakas novadā. Angļi par šīm vīna dāvanu kastēm ir sajūsmā. Savukārt palielo dēlišu pielietojumu uzskatāmi redz un novērtē degustāciju vakaros, sarīdējot uz tiem dažādas uzkodas. Tāda plate, pasniegta kopā ar vīnu, bauda, pirmkārt, jau ir acīm. Irēna Bukša, kura sadarbojas ar Loritu šo preču piegādē, uzsver, ka katram dēlim ir pievienotā vērtība. Tie ir augstvērtīgi izstrādājumi no cietkokiem - ozola, oša, gobas - smalki izfrēzēti un rūpīgi apstrādāti. Piedevām tas ir speciāls pasūtījums Anglijai.

Varbūt kādreiz tas notiks

Lorita pieļauj domu, ka, iespējams, kādreiz viņa atgriezīsies uz dzīvi Latvijā. Tā ir un paliks viņas dzimtā vieta, kur mamma, vecāku mājas, radnieki... Taču pagaidām tas noteikti nebūs. Jāaudzina un jāizglīto meitenes, kuras Kornišu ģimenē runā tikai angļiski. Lorita piekrit, ka aizbraukušo atgriešanās ir svarīga tēma. Ne velti Latvijas politiķi par to runā arvien uzsvertāk.

Protams, ir ģimenes, kuras atgriežas, atrod Latvijā darbu un jūtas labi. Tieši atalgojums ir ļoti būtiskais faktors, kas nosaka šo vēlmi. Taču ir liela daļa aizbraucēju, kuriem ir tikai domas, ka viņi gribētu atgriezties, bet īstas pārliecības tomēr nav. Daudzi uzskata, ka atalgojums te ir pārāk mazs, lai viņi varētu normāli dzīvot.

Viņa pati, lai arī Anglijā dzīvo jau 15 gadus, tā īsti ar citiem latviešiem nav pazīstama. Ģimene dzīvo privātmājā Birmin-

genas priekšpilsētā, vīrs strādā apdrošināšanas kompānijā, Lorita vada sava veikala darbu, bet tuvējo apkaimes sabiedrību veido angļi. Tur nav ražošanas uzņēmumu, tādēļ tikpat kā nav arī iebraucēju no Latvijas vai citurienes. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc arī viņas abas meitiņas nerunā latviski. Viņas aug un izglītojas angļiem raksturīgā vidē. Bet attālumam šobrīd nav nozīmes. Lidojums no Anglijas līdz Latvijai ir ātrāks, nekā, piemēram, aizbraukt no Šķilbēniem līdz Rīgai. “Nebraucam taču vairs ar zirgiem, distanci šodien nejut. Arī telefons ar foto ļauj izjust klātbūtni. Es sarunājos ar mammu un redzu, kā izskatās mūsu māja, dārzs, kas tur aug, kas iestādīts no jauna. Man īsti Latvijas nemaz nepietrūkst, un neredzu lielu atšķirību, dzīvoju Rīgā vai ārzemēs,” saka Lorita.

Loritas atziņas

☞ *Ja esmu ko iesākusi, novedu līdz galam. Izdomāju, ka gribu savu kūku kafējnicu, un pati to arī atvēru. Bet, ja plāni brūk, par to es domāju pēc tam. Cilvēki, kuri pārāk daudz raizējas un seko domai, ka varētu kaut kas neizdoties, savu mērķi bieži vien nesaņem. Ir jāuzdrošinās riskēt.*

☞ *Vairs nejūtos kā svešiniece Anglijā. Man ir sajūta, ka tieši tur kļuva pieaugusi, piedevām satiku arī savu nākamo vīru, kurš ir īstens angļis. Mana prioritāte bija dzīvot mājā. Tagad mūsu ģimenei ir liela divstāvu māja ar lielu dārzu Birmingemas priekšpilsētā. Mamma ik gadu brauc pie manis un palīdz to uzturēt kārtībā. Taču mana interese nav zīmolu apģērbi un lepna mašīna.*

☞ *Man patīk mājās gatavots ēdiens, līdzīgi kā arī mammai Latvijā, ir svarīgas šādas pašas gatavotas mājas maltītes.*

☞ *Savos gados esmu daudz izdarījusi. Jūtos laimīga, bet gribētos vēl jaunus izaicinājumus un mērķus. Patiešām jūtos labi. Man ir ģimene, bērni, labas attiecības. Tas ir lielākais sasniegums dzīvē, ar ko var lepoties, bet nevis manta.*

LTV 1

5.00 "12 elementi ainavā". Atk.
 5.30 "Latvietis. Parālālas pasaules". Atk., pasaulēs". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "Ararata ēnā. Armēnija". Atk.

6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 9.35 "Atmaksa 2". Seriāls.
 10.35 "Televeikala skatlogs".
 10.55 V.I.P. - Veiksmē. Intuīcija. Prāts". Atk.
 11.40 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
 12.45 "Televeikala skatlogs".
 13.05 "Uz Tobāgo. Kurzemniekiem pa pēdām". Atk.
 13.35 "Aculiecinieks". Atk.
 13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Seriāls.
 14.40 "Televeikala skatlogs".
 15.00 "Krustpunktā". Seriāls.
 16.00 "Atmaksa 2". Seriāls.
 17.00 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 19.00 "Varnu ielas republika". Rīgas kinostudijas filma bērniem.

20.30 "Panorāma".
 21.15 "Tevs Brauns 6". Detektīvseriāls.
 23.05 "Nakts ziņas".
 23.20 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

0.15 "Lai top!". Atk. Pozitīvo emociju raidījums.
 2.15 "Xl Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki. Noslēguma koncerts".
 "Mana dziesmā tu...". Atk.

LTV 7

5.00 "Berberiem pa pēdām. Maroka". Atk.
 5.30 "Sajūti Latgali!". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Ziemeļu puse. Ķīna". Atk.

6.30 "Animācijas seriāls".
 7.25 "*Euromaxx. Deutsche Welle* žurnāls".
 7.55 "Sjēva uz pilnu slodzi". Seriāls.

9.00 "Kuku kari". Atk.
 10.00 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
 11.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Seriāls.
 11.55 "Dzīvoklis". Seriāls.
 13.00 "Anekdošu šovs".
 13.30 "Pie stūres. *Deutsche*

drāma.
 0.55 "Čikāgas sardze 3". Seriāls.
 1.35 "Daktere Kvinna 5". Seriāls.
 2.20 "Deggunktā". Atk.
 2.40 "900 sekundes". Atk.

TV 3

5.00 "Gordona Remzija šovs "Šausmas virtuvē".
 5.55 "Iebrauceji 3". Komēdijseriāls.
 6.30 "Animācijas seriāli".
 7.55 "Pilna māja 7". Komēdijseriāls.
 8.55 "Rio". Animācijas filma.
 11.00 "Televeikala skatlogs".
 11.15 "Bīstamās mājsaimniecības". Seriāls.

12.10 "Balliņu mammas 3". Realitātes šovs.
 14.10 "Pilna māja 7". Komēdijseriāls.
 15.10 "Viņas melo labāk 7". Seriāls.
 16.20 "Bīstamās mājsaimniecības". Seriāls.
 17.20 "Ivanovi - Ivanovi 3". Komēdijseriāls.
 19.00 "TV3 ziņas".
 19.35 "Bez tabu".
 20.20 "Policijas akadēmija 2: viņu pirmais dienesta uzdevums". Komēdija.
 22.15 "Atvaļinājums". Komēdija.

0.10 "Animācijas seriāls".
 0.40 "UgunsGrēks". Seriāls.
 3.00 "UgunsGrēks". Seriāls.
 3.40 "TV3 ziņas". Atk.
 4.10 "Bez tabu". Atk.

NTV MIR

6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vīslabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vīslabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vīslabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vīslabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.05 "Ārsti".

9.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Pirmstiesas izmeklētājs".
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtejs notikums".
 14.00 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 16.00 "Šodien".
 16.25 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 17.05 "Gaidi mani!".
 17.55 "DNS".
 19.00 "Šodien".
 19.50 "Vectēvs Mazajevs un Zaičevi". Komēdija.

LTV 1

5.00 "12 elementi ainavā". Atk.
 5.30 "Saknes debesīs". Atk.
 6.00 "LR valsts himna".
 6.02 "Ararata ēnā. Armēnija". Atk.

6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 9.35 "Atmaksa 2". Seriāls.
 10.35 "Televeikala skatlogs".
 10.50 "Hadsons un Reksis". Detektīvseriāls.
 11.45 "Deviņdesmitie". Atk.
 12.45 "Televeikala skatlogs".
 13.05 "Dubultagēnts Lešinskis". Filmas aizkadra stāsts.
 13.35 "Aculiecinieks". Atk.
 13.50 "Lēna, mana mūža mīlestība". Seriāls.
 14.40 "Televeikala skatlogs".
 15.00 "Krustpunktā".
 16.00 "Atmaksa 2". Seriāls.
 17.00 "Mīlas viesulis 14". Seriāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 19.00 "Ararata ēnā. Armēnija". Atk.

19.35 "Hadsons un Reksis". Detektīvseriāls.
 20.30 "Panorāma".
 21.15 "Kaza kāpa debesīs". Dokumentāla filma.
 23.25 "Nakts ziņas".
 23.40 "Ūdenszāle". Mākslas filma.
 1.20 "Glābjot dzīvus". Mākslas filma.

LTV 7

5.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā". Atk.
 5.30 "Izgudrotājs". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Ziemeļu puse. Ķīna". Atk.
 6.30 "Animācijas seriāli".
 7.11 "Ja es būtu dzīvnieks". Dok. seriāls.

7.25 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 7.55 "Karaliste". Atk.
 8.30 "Piedzīvojums dabā". Atk.
 9.00 "Aizliegtais paņēmiens". Atk.
 10.00 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
 11.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Seriāls.

11.55 "Dzīvoklis". Seriāls.
 12.55 "Izmeklētājs un jūra". Seriāls.
 14.35 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 15.05 "Lielais piekūns: debesu p a v ē l n i e k s". Komēdijseriāls.

Dokumentālu filmu cikls.
 16.05 "Slepķavības ziemeļos". Seriāls.

17.00 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.
 18.05 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Seriāls.
 19.00 "Šovakar. Ziņas".
 19.35 "Drosmgīte: nepazīstamais čempions". Dok. filma.
 20.05 "Peru dārgumi". Dok. filma.
 21.10 "Slepķavības ziemeļos". Seriāls.
 22.05 "UEFA U-21 Eiropas meistarsacīkstes futbolā". Fināls. Atk.
 0.05 "Holesterīns: lielais biefs". Dok. filma.
 1.05 "Drosmgīte: nepazīstamais čempions". Dok. filma.
 1.35 "Vienmēr formā! *Deutsche Welle* žurnāls".

5.00 "Karambai!" Humora raidījums.
 5.25 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 5.55 "Bernards". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes".
 8.10 "Daktere Kvinna 5". Seriāls.
 9.20 "Gonula". Seriāls.
 10.25 "Televeikala skatlogs".
 10.40 "Uzvarētājas un zaudētājas 4". Komēdijseriāls.
 11.40 "Vasara Parīzē". Romantiska komēdija.
 13.35 "Televeikala skatlogs".
 13.50 "Deggunktā". Atk.
 14.20 "Ekstrasensi - detektīvi".
 15.55 "Sirds aicinājums". Seriāls.
 16.55 "Jaunava Džeina". Seriāls.
 17.50 "Ziņas sešos".
 18.00 "Mani virtuves noslēpumi". Kulīnārijas šovs.
 19.00 "Faziletas kundze un viņas meitas". Seriāls.
 20.00 "LNT ziņas".
 20.40 "Deggunktā".
 21.10 "Ēd, dzer un ļaulājies". Melodrama.
 23.05 "Amerikāpi 4". Seriāls.
 1.35 "Piedzīvojums bez robežām". Seriāls.
 2.05 "Jauniņā". Seriāls.
 2.25 "Deggunktā". Atk.
 2.45 "900 sekundes". Atk.

LNT

5.00 "Karambai!" Humora raidījums.
 5.25 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 5.55 "Bernards". Anim. seriāls.
 6.00 "900 sekundes".
 8.10 "Daktere Kvinna 5". Seriāls.
 9.20 "Gonula". Seriāls.
 10.25 "Televeikala skatlogs".
 10.40 "Uzvarētājas un zaudētājas 4". Komēdijseriāls.
 11.40 "Vasara Parīzē". Romantiska komēdija.
 13.35 "Televeikala skatlogs".
 13.50 "Deggunktā". Atk.
 14.20 "Ekstrasensi - detektīvi".
 15.55 "Sirds aicinājums". Seriāls.
 16.55 "Jaunava Džeina". Seriāls.
 17.50 "Ziņas sešos".
 18.00 "Mani virtuves noslēpumi". Kulīnārijas šovs.
 19.00 "Faziletas kundze un viņas meitas". Seriāls.
 20.00 "LNT ziņas".
 20.40 "Deggunktā".
 21.10 "Ēd, dzer un ļaulājies". Melodrama.
 23.05 "Amerikāpi 4". Seriāls.
 1.35 "Piedzīvojums bez robežām". Seriāls.
 2.05 "Jauniņā". Seriāls.
 2.25 "Deggunktā". Atk.
 2.45 "900 sekundes". Atk.

NTV MIR

6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vīslabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vīslabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vīslabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vīslabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.05 "Malceva".
 9.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Krievijas detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Pirmstiesas izmeklētājs".
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtejs notikums".
 14.00 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 16.00 "Šodien".
 16.25 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 17.00 "Tumšā puse".
 17.55 "DNS".
 19.00 "Šodien".
 19.50 "Mentu" kari 11". Detektīvseriāls.

TV 3

5.00 "Lucifers". Seriāls.
 5.55 "Iebrauceji". Komēdijseriāls.
 6.20 "Animācijas seriāli".
 7.55 "Pilna māja 7". Komēdijseriāls.

8.55 "Ducis ir lētāk". Ģimenes filma.
 11.10 "Televeikala skatlogs".
 11.25 "Animācijas seriāls".
 12.00 "Bīstamās mājsaimniecības". Seriāls.
 12.55 "Balliņu mammas 3". Seriāls.

13.55 "Mazās sievietes Losandželosa 3". Seriāls.
 14.50 "Pilna māja 6". Komēdijseriāls.
 15.50 "Viņas melo labāk 7". Seriāls.
 16.55 "Bīstamās mājsaimniecības". Seriāls.
 17.55 "Ivanovi - Ivanovi 3". Komēdijseriāls.
 19.00 "TV3 ziņas".
 19.35 "Bez tabu".
 20.20 "Viņas melo labāk 7". Seriāls.

21.00 "Īpašo uzdevumu vienība *Hawaii 5-0*". Seriāls.
 22.00 "Skorpions 2". Seriāls.
 23.00 "Aklā zona 3". Seriāls.
 23.55 "Simpsoni 12". Animācijas seriāls.
 0.55 "UgunsGrēks 10". Seriāls.
 3.45 "TV 3 ziņas". Atk.
 4.15 "Bez tabu". Atk.

6.00 "Šodien".
 6.05 "Rīts. Vīslabākais".
 6.30 "Šodien".
 6.35 "Rīts. Vīslabākais".
 7.00 "Šodien".
 7.05 "Rīts. Vīslabākais".
 7.30 "Šodien".
 7.35 "Rīts. Vīslabākais".
 8.00 "Šodien".
 8.05 "Malceva".
 9.00 "Muhtars. Pa jaunām pēdām". Krievijas detektīvseriāls.
 10.00 "Šodien".
 10.20 "Pirmstiesas izmeklētājs".
 13.00 "Šodien".
 13.25 "Ārkārtejs notikums".
 14.00 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 16.00 "Šodien".
 16.25 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 17.00 "Tumšā puse".
 17.55 "DNS".
 19.00 "Šodien".
 19.50 "Mentu" kari 11". Detektīvseriāls.

21.50 "Provincietis". Krievijas seriāls.
 23.40 "Mežsargs". Seriāls.
 0.40 "Šodien".

0.55 "Mežsargs". Seriāls.
 1.55 "Tīkšanās vieta". Sarunu šovs.
 3.55 "Goda kodekss 7". Krievijas seriāls.
 5.25 "Braucam un ēdam!".

PBK

5.55 "Sieviešu žurnāls".
 6.10 "Ziņas".
 6.20 "Animācijas filmas".
 7.00 "Labrīt!".
 9.00 "Ziņas".
 9.30 "Labrīt!".
 10.25 "Ēsi vesels!".
 11.30 "Ziņas".
 11.55 "Liekais". Krievijas seriāls.
 14.05 "Ziņas".
 14.25 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.

15.25 "Precamies!".
 16.30 "Viršieši un sievietes". Sarunu šovs.
 17.30 "Vakara ziņas".
 17.55 "Patiesībā". Sarunu šovs.
 18.55 "Lai runā!". Sarunu šovs.
 20.00 "Laiks".
 20.30 "Latvijas laiks".
 20.55 "Burvis". Seriāls.
 23.00 "Ģimenes noslēpumi".
 0.35 "Ziņas".

1.05 "Liekais". Krievijas seriāls.
 2.45 "Smieklīgi videoklipi".
 3.05 "Divkauja". Drāma.
 4.55 "Moderns spriedums". Realitātes šovs.
 5.40 "Smieklīgi videokuriozi".

ROSSIJA RTR

5.00 "Krievijas rīts".
 9.55 "Par pašu svarīgāko". Sarunu šovs.
 11.00 "Vēstis".
 11.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 11.45 "Cilvēka liktenis".
 12.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.

14.00 "Vēstis".
 14.25 "Vēstis. Vietējais laiks".
 14.45 "Kurs ir pret?". Sarunu šovs.
 17.00 "Vēstis. Vietējais laiks".
 17.25 "Andrejs Malahovs. Tiesraide". Sarunu šovs.
 18.50 "60 minūtes". Sarunu šovs.
 20.00 "Vēstis".
 20.45 "Vēstis. Vietējais laiks".
 21.00 "Kapteine. Turpinājums". Ukrainas seriāls.

23.10 "Jaunais vilnis 2019".
 1.55 "Vēstis no Sanktpēterburgas".
 2.10 "Bandītu karaliene". Krievijas seriāls.
 3.40 "Ģimenes detektīvs". Krievijas seriāls.

novada

Darbs kafējnicā.

Kafējnicā bija plaša – ar 50 sēdvietām, 15 darbiniekiem un Loritas pašas atbildību, lai viss notiktu, kā vajag. Sestdienās un svētdienās apmeklētāju bija visvairāk, viņi gaidīja pat rindā, līdz atbrīvojās kāds galdiņš. Kā turienes sabiedrība uzņēma šo latviešu sievietes soli, kļūstot par kafējnicas saimnieci? Lorita saka: “Angļi to neuztver kā kaut ko pārdabisku. Viņi ir pieraduši pie iebraucējiem, un es neizjutu attieksmi, par kuru man vajadzētu pārdzīvot.”

Angļiem patīk šādas lietas. Arī Loritas izsmalcinātajam dzērienu veikalam apmeklētāju netrūkst, sevišķi, kad tuvojās kādi svētki. Vina kastes vai koka dēļiši glītā iesaiņojumā ir izskatīgas un reizē praktiskas dāvanas.

Kūku laiks. Kūkas ikdienai piešķir jaunas nianšes pašas Loritas dzīvē. Sākumā šo gardumu cepšana ritēja strikti pēc receptēm, bet vēlāk viņa paļāvās uz radošu izjūtu. Angļu stila kafējnicai netrūka apmeklētāju, bet tas prasīja pamatīgu noslodzi darbiniekiem.

Loritas mammas Irēnas Bukšas atziņas

☞ Lorita ģimenē ir vidējā no trim manām meitām, un viņas katra ir atšķirīga. Lorita bērnībā dzīvoja pie vecmammās un bija ļoti patstāvīga. Viņa iemācījās dārza darbus, agri saprata naudas nozīmi un pielietojumu. Ir labs teiciens: lai Dievs dod iemācīties visus lauka darbus, bet lai nenāktos tos visus darīt! Darba tikums un atbildība Loritai nāk līdz kopš bērnības, lai kur viņa strādātu.

☞ Kad Lorita aizbrauca uz Angliju, uzņēmu to kā pašsaprotamu lietu, lai gan bija arī uztraukums. Es nespiedu viņu pabeigt universitāti un palikt mājās. Bērniem ir jāpieaug, jāļauj izmēģināt tas, ko viņi paši vēlas. Tikai tā var kaut ko sasniegt.

☞ Loritas vīrs ir mans labākais znots, jo viņš nerunā pretī. Un es savukārt neprotu viņam neko pārnest. Tas, protams, ir joks mūsu komunikācijas dēļ. Loritas ģimenē ciemojos regulāri. Braucu tur sakopt viņu lielo dārzu. Ja vajag, varu tur dzīvot mēnešiem ilgi, man patīk, taču tā noteikti nav un nebūs mana vieta, lai arī meita runā par iespēju pārcelties. Ne jau valoda šķērslis. Nē! Bet tur nesmaržo zeme pavasarī tā, kā to sajūtu Latvijā, savos laukos. Nekāda māja, bizness vai nauda manos gados nevar atsvērt nianšes, ar kurām dzīvoju Latvijā. Bet jaunākā paaudze, protams, daudz ko uztver citādāk.

Ko ņemtu ciemakukulim, braucot no Latvijas uz ārvalstīm?

ANNA Tilža, mājsaimniece: -Uz ārzemēm braucu reizi gadā, parasti tas notiek pirms Ziemassvētkiem. Apceimoju vienu no meitām un viņas vīru, kuri dzīvo Dublinā. Man ir sen zināmas un pārbaudītas vērtības, ko vedu. Tas ir Latvijas medus, Skrīveru gotiņas, Liepkalnu vai arī manis pašas ceptā maize. Medus un gotiņas parasti ceļo vēl tālāk, jo tās nonāk arī Pakistānā. Ciemoties ir labi, taču es pati ārzemēs nedzīvotu nekad. Meitas ģimene dzīvo ērtā dzīvoklī, viņi daudz strādā un arī labi dzīvo. Jūtos par viņiem priecīga, taču tas ir tik tālu no Latvijas.

INESE Kubulos, skolotāja: - Pašai uz ārzemēm iznāk doties tikai ceļojumos. Ir vairākas, manuprāt, ļoti labas un Latviju raksturojošas lietas, ko ņemtu līdzī. Tas būtu “Melnais balzams”, dzērvenes medū, “Laimas” šokolādes, ko uzskata par visgaršīgākajām, un arī pašceptā maize. Zinu, ka šādus gardumus braucienos ņem līdzī mūsu skolas direktore, lai piedalītos starptautiskajos projektos.

IRĒNA Krišjāns, zemiece: -Mums sanāk ļoti bieži izbraucieni, un man vienmēr somā atrodas kāda šokolāde, kas noder cienastam. Šogad esam pabijuši Čehijā, Baltkrievijā, Igaunijā. Pārsvārā tie ir pieredzes apmaiņas braucieni ar dažādu objektu apskati. Manuprāt, noderīgas dāvanas, ko varētu vest no Latvijas, ir balzams, šokolāde un rupjmaize. Suvenīrus pēdējos gados reti kad ņemam līdzī, jo arī pati tos vairs nepērku. Labāk, lai ir garšīgas lietas, kas rada prieku vēderam un paliek arī atmiņā.

TAMĀRA Balvos, farmaceite: -Mana meita dzīvo Īrijā jau 11 gadus, ģimenē aug divi bērni. Ikdienas ēdienkartē viņi izmanto lielveikalu produkciju. Jāatzīst, ka Latvijas ēdamlietas viņi īpaši nekāro, vienīgi patīk saldumi – dārgākās šokolādes un Latvijā gatavotas kūkas, ko parasti arī vedu, braucot ciemos. Šovasar kādu laiku mazbērni dzīvoja pie manis, un biju priecīga redzēt, ka viņiem garšoja mani gatavotie dārzeņi, izaudzēti vietējā dārzā - kabači, burkāni, zirņi, bērni plūca un ēda salātu lapas, garšoja arī lauku vistu olas.

INTA Balvos, mūzikas skolas skolotāja: -Tas bija pirms 15 gadiem, kad braucu uz Angliju, lai piedalītos kursos un ar paziņas palīdzību sameklēju lētu dzīvošanu. Kad painteresējos, cik būs jāmaksā par dzīvesvietu, saimniece teica, lai atvedot kārtīgu rupjmaizes kukuli. Tā arī izdarīju.

IRĒNA, dzīvo un strādā Spaldingā, Anglijā: -Anglijā Latvijas ražojumus var nopirkt daudz kur. Ir daudzas privātbodītes. Spaldingā populārākais ir *mārket*, kur atrodas pat divi veikali. Reizēm tur iepērkos pati. Parasti pārku baltmaizi, sieru, majonēzi. Nesen parādījās melnais un upeņu balzams, un tagad, kā skatos, angļiem tie ir iegaršojušies. Pircējiem patīk arī ķimeņu siers, marinēti gurķi, šokolādes sierīņi, Jaunpils biežpiens, Spilvas tomātu mērce, ir arī mellenes un dzērvenes no Latvijas, vēl arī alus, cūku tauki, sviests un margarīns. Cenas, manuprāt, ir zemākas nekā Latvijā. Oktobrī Spaldingā notiks pirmais latviešu saiets ar pašgatavotiem labumiem.

Latvijā cepta maizīte.

Baltmaize, saldskābmaize ar sēklām, rupjā rudzu maize, maize ar augļiem... Kas var būt labāks par lauku saimnieču pašu rokām micītu un lauku krāsni izceptu maizes klaiņu. Ne velti tos ved kā dāvanu uz ārzemēm, ved, lai iepriecinātu

un pārsteigtu svešiniekus, un lai liktu uz galda pašiem un bērniem, kuri aizbraukuši strādāt un dzīvot tālīnē.

MAF “Projektu finansē/
līdzfinansē Mediju atbalsta
fonds no Latvijas valsts
Mediju atbalsta fonds budžeta līdzekļiem”

Sagatavoja M.Sprudzāne

Attīsta vairākas nozares

Ar sirdi un domām par saviem laukiem

Briežuciemā bioloģiski saimnieko GUNTA un ARTURS UPIŠI, viņi apstrādā 20 ha zemes. Saimniecībā, lai būtu droši par ienākumiem, pelna ar vairākām nozarēm – graudkopību, cūkkopību, kartupeļu audzēšanu, kā arī ar gaļas un piena lopiem. Apciemojot Upišu ģimeņi, radās pārlicība, ka šos cilvēkus vislabāk raksturo vārdi – sirsnība, satiecība, vienkāršība un milzīga darba mīlestība.

Ar govī mēģinās sarunāt

“Govis mums ir gandrīz visās varavīksnes krāsās. Vairāk jau, protams, turam šarolē šķirnes dzīvniekus, lai arī tiem dzimst lieli teļi, līdz ar to ir smagas dzemdības,” stāsta saimniece. Bullišus realizē izsoļu namā, telītes atstāj saimniecībā. Izdevīgāk pārdot 250-300 kg smagus bulļus, bet bieži vien izaug lielāki, jo gaļas šķirnes jaunlopi ātri barojas. Ja piena šķirnes teļš līdz noteiktam svaram jāaudzē gandrīz gadu, tad šie bullēni pieņemas svarā 4-5 mēnešu laikā.

“Tas mazais telēns ir bezkaunīgs. Piedzima, pēc laiciņa izlida no aploka un gulēja auzās. Govs sauca, bet viņš nelida ārā no graudaugiem. Vēlāk jau kā partizāns iemanījās atnākt pie mātes un paēst, tad atkal prom uz auzām,” smeļ saimnieki, kad apjautājos par ganāmpulka jaunāko teliņu, kurš dzimis augustā. Tuvākajās dienās gaidāms ganāmpulka papildinājums. Parasti sagādās tā, ka teļi dzimst vai govīs meklējas svētdienās. Uz jautājumu, ko darīs, ja gaidāmais teliņš steigs ierasties pasaulē šajās brīvdienās, kad svinēs kāzas Upišu jaunākajai meitai Agnijai, Gunta smeļ: “Būs jāiet ar govī sarunāt.” Katram lopam, kā atzīst saimniece, ir savs raksturs. Barā ir sava barvede, kurai pārējie dzīvnieki seko. “Interesanti uz viņiem citreiz noskatīties. Piemēram, govī sauc teliņu līdzī, bet tas stāv un domā, jo vēl mazs, nesaprot, ka jāiet līdzī mammāi. Saimniekošanas sākumā mums bija nopirkti divi teliņi – Čerjoha un Henija, atlika tikai pieiet pie aploka un pasaukt viņas vārdā, kā telītes bija klāt uz putras ēšanu,” atceras saimniece. Teliņu vārdus pielāgo mātes vārda pirmajam burtam, piemēram, Taigai piedzima Teika, Temzai – Tāle. Ievēro arī seno ticējumu, kas vēsta, ka govīs dos daudz piena, ja vārdu dos par godu kādai upei. Tā saimniecībā ienākusi Volga un viņas meita Venta.

Saimniecībā dzīvniekiem audzē miežus, kviešus un auzas 5 ha platībā. Raža šogad padevusies laba, graudi jau nokulti. Vēl jāsaved līdz mājām salmi, kas noderēs pakaišiem gan rukšiem, gan govīm. Pasējā graudaugiem aug āboliņš, tāpēc salmi ar āboliņa piedevu lopiem noder arī barībai. Saimnieki ikreiz, kad saņem subsīdijas, izdomā, kādu tehnikas vienību iegādāties, lai būtu vieglāk strādāt.

Sadejojās uz mūžu

Interesanti, ka meita Agnija izvēlējusies to pašu kāzu datumu, kurā pirms vairākiem gadiem precējās gan jaunās līgavas, gan līgavaiņa vecāki. Agnijas bērni – Annija un Ritvars, kā saka vecvecāki, ir viņu lielākā bagātība. Gunta un Arturs dzīvo un strādā kopā jau 28 gadus. “Lopi mums bijuši vienmēr. Arturs ir briežciemietis, bes es nāku no Baltinavas puses. Pabeidzu Malnavas tehnikumu un 1985. gadā sāku strādāt Briežuciemā par grāmatvedi. Domāju – nostrādāšu trīs gadus un iešu prom no Briežuciemā, bet ballē iepazīnos ar Arturu, kurš jau bija atnācis no armijas, un, kā saka, sadejojāms uz mūžu,” stāsta Gunta. Turklāt viņi 15 gadus deju Briežuciema deju kolektīvā, un divas reizes, kad saimniecībā bija mazāk lopu, piedalījās Dziesmu un deju svētkos. Mājupeļņā no Dziesmu un deju svētkiem vienreiz nopirka vīnogu stādīņu, ko iestādīja pie mājas loga, saules pusē. Stādīņš jau sakuplojis, ik gadu dāvā saldu ogu ražu.

Uz jautājumu, kas pēc gadiem pārņems saimniecību, Gunta saka: “Varbūt meita Iluta pārņems no Olaines uz laukiem.” Bet Arturs steidz piebilst: “Ja satiks kādu zemnieku.” Ilutai patīk dzimtā puse, darbs ar tehniku. Atvaļinājumā, kas kā skolotājam ilgst divus mēnešus, viņa nebrauc atpūsties uz siltām zemēm, bet sēstas mašīnā un steidz pie vecākiem, kur palīdz gan plaut, gan presēt sienu, pat iemanījies kombainu stūrēt.

Kartupeļi – saimnieka izvēle

Kartupeļu lauki saimniecībā plēšas aptuveni 2 ha platībā. Cietei audzē šķirnes ‘Brasla’, ‘Nomade’, ‘Kura’, pašu lietošanai un mazliet arī pārdošanai – ‘Imanta’, ‘Vineta’, ‘Laura’ un ‘Marabella’. Cietei izrādījies labāka ‘Kura’, to audzēs arī nākamajā gadā. Par ‘Nomadi’ saimnieki stāsta, ka sēklas kartupeļi

Foto - A. Kirsanovs

Gaļas lopu ganāmpulkā. Saimniecībā pašlaik mīt 22 lopu – 4 slaucamās un 8 gaļas šķirnes govīs, kā arī teļi. Gunta papildus grāmatvedības zināšanām, kas iegūtas Malnavā un noder savā saimniecībā, Ozolniekos pabeigusi kursu un ieguvusi gaļas lopu ganāmpulka pārrauga sertifikātu.

Foto - A. Kirsanovs

Aprauga jauno ražu. Arturs ar ‘Kuras’ un citu šķirņu bumbuļu lielumu un daudzumu ir apmierināts.

bijuši dārgi, slapjajā 2017. gada rudenī lasīja ar rokām, jo kombains nevarēja uzbraukt uz lauka. “Lasījām, līdz sasala zeme, kartupeļus kaltējām saulē, grozijām, un, kā par brīnumu, visi kartupeļi labi saglabājās,” atceras Gunta.

Vasarā ir skaisti vērot, kā kartupeļu lauks zied dažādās krāsās – ‘Kura’ baltiem ziediem, ‘Nomade’ violetiem u.c. Tā kā viņiem ir bioloģiskā saimniecība, lauki katrai kultūrai jāmaina ik pēc trim gadiem. Ja no viena hektāra novāc 18-20 tonnas tupeņu, kā arī saņem subsīdijas, tad, kā spriež saimnieki, audzēšana nes peļņu. □Kartupeļu audzēšana pārdošanai ir vīra izdoma. Teicu, ka pietiek darba ar dzīvniekiem, nepavilksim vēl kartupeļu audzēšanu, bet Arturu nevarēja pārrunāt,” saka Gunta. Saimnieks rudenī apra pļavu, pavasarī pārara, vairākas reizes kultivēja, vagoja un ecēja, tupeņi ātri sadīga, pat nevajadzēja ravēt. □Raža ir labāka, ja maina laukus. Kolorado vaboles arī pie mums neatnāk,” priecājas saimnieki. Pavasarī kartupeļus sastādīja pašu spēkiem, bet novākt būs jāaicina palīgi. Novākšanas darbus atvieglo par saviem līdzekļiem iegādātais kombains un tas, ka cietei tupeņi nav jāšķiro. Izaudzēto ražu transportēt uz Aļoju palīdz kaimiņi. Samaksu par kartupeļiem 90% apmērā saņem rudenī, bet 10% pavasarī – ar domu, lai ir līdzekļi sēklas iegādei. Tuvākajos gados, kā spriež saimnieki, kartupeļiem atvēlētās platības palielinās. Un uzsāks vēl jaunu nozari – ziemas ķiploku audzēšanu.

Foto - A. Kirsanovs

Audzē bekonus. Vienā no saimniecības kūtim mitinās vairāki rukši un sivēnmāte. “Sivēnus pārdodam, ir savi klienti. Ja ir vairāk barības, audzējam bekonus, pārdodam gaļu. Protams, tas viss, īpaši putras un kartupeļu vārīšana, prasa darbu. Arturs pats kauj un svilina cūkas, arī kastrē sivēnus. Es agrāk, kad kādu dzīvnieku kāva vai pārdeva, raudāju. Tagad vairs tā nav, noskaņojos, ka viņi tam domāti,” stāsta Gunta.

Foto - A. Kirsanovs

“Ziedi, ziedi rudzu vārpa”. Arturs pašmācības ceļā apguvis ermoņiku, akordeona, ģitāras un sintezatora spēli. Lai arī muzicēšanai atliek maz laika, toties tie ir īpaši mirkļi, kad saimnieks uzdzied, piemēram, kādu latviešu tautasdziesmu vai dziesmu krievu valodā, kas palikusi atmiņā no armijas gadiem.

Sākums 1.lpp.

Vēstījums nākamajām paaudzēm

Pirms svinīgās kapsulas iemūrēšanas Aizpurves ciemā Viļakas novada domē notika tikšanās ar LVRTC pārstāvjiem un Viļakas novada iedzīvotājiem, ko pārraidīja tiešraidē. LVRTC valdes loceklis M.Mežgals klātesošajiem prezentēja un pastāstīja, ka šobrīd piecu Latvijas bezmaksas televīzijas kanālu (LTV1, LTV7, ReTV, Rīga TV24 un Sportacentrs.com) zemes apraide pārklāj 99,77% Latvijas teritorijas. No tā izriet, ka patlaban bezmaksas kanāli pieejami 99,87% valsts iedzīvotāju. Jautājums, vai cīņa par katru procentpunktu, lai bezmaksas kanālu pieejamība būtu vēl lielāka, ir svarīga? M.Mežgals stāsta, ka tas, protams, ir ļoti svarīgi, lai nevienam Latvijas sabiedrības loceklis netiktu izslēgts no Latvijas informatīvās telpas un bezmaksas satura. Tāpat LVRTC pārstāvis, runājot konkrēti par austrumu pierobežu Viļakas un Baltinavas novados, pastāstīja, ka no Krievijas puses elektronisko sakaru pārklājums stipri iestiepjas Latvijas teritorijā. "Tas tādēļ, ka apraides masti Krievijas teritorijā, kuri raida signālu, atrodas ļoti tuvu Latvijas robežai. Tas ir apzināti vai neapzināti? Tas ir filozofisks jautājums, bet fakts tāds, ka šobrīd sakaru signāls no Krievijas ir spēcīgāks, nekā tas pieejams no Latvijas apraides punktiem. Iespējams, ka iedzīvotājiem nereti arī jūk bezmaksas un maksas apraides jēdzieni. Būtiski uzsvērt, ka maksas TV apraide ir pasūtījums, kas iedzīvotājiem par maksu pieejams virszemes televīzijā, piemēram, izmantojot dekoderi. Piemēram, zināmākie maksas kanāli ir LNT vai TV3. Maksas apraides pārklājums Latvijas teritorijā ir būtiski mazāks nekā bezmaksas apraides pārklājums. Tas tādēļ, ka pasūtītājs, vadoties pēc komercprincipiem, pats izvērtē, kurās Latvijas teritorijas zonās

vērts nodrošināt maksas apraides pakalpojumus," skaidroja M.Mežgals.

Pēc LVRTC pārstāvja prezentācijas notika arī viedokļu apmaiņa, kā arī ikvienam bija iespēja uzdot jautājumus. Piemēram, Balvu novada domes deputāte Aija Mežale, ar savu jautājumu pārstāvēt to sabiedrības daļu, kuri ikdienā ar modernajām tehnoloģijām ir uz 'jūs', interesējās, kas nepieciešams iedzīvotājiem, lai viņi bez problēmām varētu vērot bezmaksas kanālus pēc apraides masta uzbūvēšanas Aizpurves ciemā? "Internets ir ļoti svarīga lieta, bet lielai daļai sabiedrības par internetu krietni aktuālāka ir televīzija, kur iespējams noskatīties ziņu raidījumus, dažādus patriotiskus pasākumus," sprieda A.Mežale. Atbildot uz to, LVRTC pārstāvji skaidroja: "Principā nepieciešams televizors. Ja televizors nav pārāk vecs (piemēram, ražots pēdējo piecu gadu laikā), tam nepieciešams tikai pieslēgt pietiekami labu antenu. Līdz ar to cilvēks varēs skatīties bezmaksas televīzijas kanālus. Savukārt, ja televizors nav pietiekami jauns, ir divi varianti: ja var atļauties, jāiegādājas jauns televizors, vai arī jānopērk tā dēvētais ciparu televīzijas uztvērējs, ko pievieno televizoram (tas ir lētāk), bet antena nepieciešama jebkurā gadījumā. Vēlamies arī uzsvērt, - ja antena ilgāku laiku nav pārbaudīta, ļoti iespējams, ka savienojumos nonācis ūdens vai ir problēmas ar kontaktu. Šādā gadījumā nepieciešama tehniskā apkope. Tāpat gadījumos, ja cilvēka dzīvesvieta atrodas vietā, kur sakaru uztveršanas zona ir laba, bet tāpat ir problēmas ar apraidi, vispirms jāpārlicinās, vai antena noregulēta tuvākā raidītāja virzienā. Tuvāko raidītāju iespējams noskaidrot

aprāides kartēs LVRTC mājaslapā www.lvrtc.lv."

Pierobežas iedzīvotāji arī interesējas, vai līdz ar jauno apraides mastu uzlabosies arī interneta pieejamība? Kā LVRTC ziņoja jau šī gada aprīlī, lai jaunos apraides mastus varētu izmantot arī citu elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai. Paredzēts, ka torņus pieslēgs arī platjoslas optiskajam tīklam, tādējādi paverot iespējas reģionālajiem un nacionālajiem elektronisko sakaru pakalpojumu operatoriem pieslēgties platjoslas tīklam un nodrošināt apkaimes iedzīvotājiem augstas kvalitātes interneta un citus pakalpojumus. Kā jau minēts, no 2020.gada 1.janvāra LVRTC varēs nodrošināt pakalpojumu gan sabiedriskajiem medijiem, gan komersantiem, kas tādu interesi paudis.

Jāpiebilst, ka tikšanās noslēgumā "Nacionālās apvienības" deputāte A.Mežale pēc savas un viņas pārstāvētās partijas Latgales kolēģu iniciatīvas cienījamām ģimenēm dāvāja Latvijas valsts karogus. Tos saņēma Albīnas Veinas ģimene, Birutas Bukovskas ģimene un Igora Trešutina ģimene. Viļakas novadam dāvāja arī mūžīgās uguns metāla lāpu, kas atrodas pie Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem veltītās piemiņas zīmes Viļakā.

Pilnu video sīzetu ar tikšanos Viļakas novada domē var noskatīties VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra" sociālā tīkla Facebook profilā.

Lielākais karogs un pirmais iesvētītais masts. Svinīgo kapsulas iemūrēšanas brīdi topošā apraides masta pamatos Viļakas novada Aizpurves ciemā nozīmīgu un vēsturisku padarīja vēl divi notikumi. Pirmkārt, kopš pirmskara brīvās Latvijas laikos šis apraides masts ir pirmais, kura pamati tika iesvētīti. Šo atbildīgo uzdevumu paveica Viļakas katoļu draudzes priesteris Guntars Skutels. Savas uzrunas sākumā priesteris neskopojās arī ar humoru, atzīstot, ka viņš iesvētīs lietu, kuru neizmanto. "Man nav televizora, un jau 17 gadus neklausos radio un neskatos televizoru. Tas ir garš stāsts, un tam ir savi iemesli. Tomēr apsolu, - ja ar apraides mastu viss būs kārtībā un tas vēstīs labu informāciju, uz kādu brīdi televizoru pie sevis atļaušu ienest! Jebkurā gadījumā apraides masts ir svarīgs objekts. Tādēļ, lai Dievs svētī šo tehnisko iekārtu un ikvienu, kas piedalās tā tapšanā un turpmākajā izmantošanā. Lai tiek sludināta patiesība, uzturēta mīlestība, aizstāvēta taisnība, izplatīts prieks, un lai cilvēki nes un nostiprina mieru, ko no debesīm mums dāvājis Jēzus Kristus, mūsu Kungs," vēlēja priesteris.

Otrkārt, īpašu kapsulas iemūrēšanas brīdi padarīja arī LVRTC 800 m² plašais valsts karogs, kas ir Latvijas vēsturē lielākais valsts karogs. Tas Latvijas simtgades rītā plīvoja arī visas Eiropas Savienības augstākajā TV tornī Zaķusalā (368 m) Rīgā, bet nu soli pa solim apceļo arī Latvijas novados. To, kopīgi dziedot "Dievs, svētī Latviju!", Aizpurves ciema pļavā izritināja un visā tā godībā klātesošajiem izrādīja pārstāvji no dažādiem Viļakas novada kolektīviem un citi pieaicinātie cilvēki. Par muzikālo pavadijumu Viļakai un arī visai Latvijai vēsturiskajos brīžos parūpējās arī Medņevas tautas nama folkloras kopa "Egle" un dāmu klubs "Marienhauzena".

Foto - A.Kirsanovs

Godina brīvības cīnītājus

Lāpu skrējiens apkārt Latvijas robežai

Atzīmējot savu simtgadi, Valsts robežsardze aicināja ikvienu novada iedzīvotāju un viesi piedalīties Lāpu skrējienā apkārt Latvijas valsts robežai, kas visā valstī notiek no 19. augusta līdz pat šodienai. Tādējādi tiek godināti pašreizējie robežsargi un citi Latvijas brīvības cīnītāji, kuri cīnījās par Latvijas valsts neatkarību un krita, aizstāvēt Latviju no iebrucējiem.

Lāpu skrējiena maršruts ir cieši saistīts ar akcijas "Apskauj Latviju" stādīto ozolu maršrutu. Tas simbolizē, ka Lāpu skrējiens ir kā apliecinājums vīriem stipriem kā ozoliem, kuri nesatricināmi stāvēja brīvības sardzē pat visbezcērīgākajos brīžos. Savukārt skrējiena atklāšanas pasākums notika šo pirmdien Brāļu kapos Rīgā, kur pie Mūžīgās uguns svinīgo uzrunu teica iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens un Valsts robežsardzes priekšnieks ģenerālis Guntis Pujāts. Atklāšanas pasākumā ceļojošās lāpas svinīgi aizdedza no Mūžīgās uguns un nodeva iekšlietu ministram un Valsts robežsardzes priekšniekam, kuri pirmie uzsāka skrējienu un nodeva lāpas nākamajiem dalībniekiem. Šādi abas lāpas uzsāka ceļu apkārt Latvijai - viena Ainažu, otra Kolkas virzienā. Savukārt izskrienot maršrutu, šodien lāpas atgriezīsies Brāļu kapos Rīgā, kur pie skulpturālās grupas "Māte Latvija" notiks noslēguma pasākums.

Viļakas pārvaldes robežsargi Lāpu skrējienu uzsāka Apes novada Gaujienā, kur lāpu pārņēma no Rīgas pārvaldes. Turpinājumā viņi skrēja uz Api, Alūksni, Liepnu, Žiguriem, Viļaku, Rekaļu un Baltinavu. Savukārt pie Baltinavas un

Kārsavas novadu robežas Viļakas pārvaldes robežsargi lāpu nodeva Ludzas pārvaldei. Skrējiena laikā vairākās vietās notika svinīgi brīži ar uzrunām un lāpu iedegšanu. Piemēram, Baltinavā Lāpu skrējiena dalībnieki un vietējie iedzīvotāji pulcējās pie Masjenku traģēdijas piemiņas zīmes, lai svinīgi iedegtu baltinaviešu lāpu. Savukārt Viļakā lāpas iedegšana notika pie Lāčplēša kara ordeņa kavalieriem veltītās piemiņas zīmes. "Šobrīd katram Latvijas iedzīvotājam galvenais uzdevums ir modri stāvēt sardzē, jo valstiskuma saglabāšanas izaicinājumi un draudi nav mazinājušies. Patiesā cieņā visas Viļakas sabiedrības vārdā Valsts robežsardzei saku 'paldies', ka visu šo gadu laikā esam jutušies droši. Un lai jūs uzvārdi nekad netiktu rakstīti uz kritušo piemiņas zīmēm, bet lai jūs vienmēr atgriezīties mājās," emocionālā uzrunā Viļakā teica Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs.

Foto - A.Kirsanovs

Lāpu skrējiena dalībnieki. Lāpu skrējienā no mūspuses piedalījās septiņi Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargi un dienesta suns - Pededzes robežapsardzības nodaļas inspektore (kinoloģe) kaprāle Zanda Mihailova ar dienesta suni Briana, Pededzes robežapsardzības nodaļas jaunākais inspektors seržants Agris Cekulis, Bērziņu robežapsardzības nodaļas inspektors virsniekvietnieks Ainārs Miņins, Lavošnieku robežapsardzības nodaļas inspektors virsseržants Edgars Timofejevs, Šķilbēnu robežapsardzības nodaļas inspektors (kinologs) seržants Jānis Circens, Punduru robežapsardzības nodaļas inspektors (kinologs) seržants Kaspars Pakalnis un Vientuļu II kategorijas robežkontroles punkta inspektore virsniekvietniece Astrīda Logina. "Šodien, godinot brīvības cīnītājus, esam pārliecināti, ka viņu dzimtenes mīlestība un nesavtīgais patriotisma gars ir kopā ar mums, ka Latvijas brīvības sardzē joprojām stāv tikpat spēcīgi vīri kā savulaik," svinīgā uzrunā teica Viļakas pārvaldes priekšnieks pulkvedis Varis Pētersons. Jāpiebilst, ka Lāpu skrējienam mūspusē pievienojās arī vietējie iedzīvotāji, tajā skaitā bērni, kas bija aizkustinošs mirklis ikvienam klātesošajam. Savukārt attēlā redzams, kā lāpu skrējiena dalībnieki dodas tālāk pēc svinīgā brīža Viļakā.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Iestatījumi, aplikācijas un drošība bērna pirmajā mobilajā telefonā - kas jāņem vērā vecākiem?

Tuvojoties jaunajam mācību gadam, liela daļa vecāku nodrošinās savas atvases ar pirmo mobilo telefonu. Kādi būtiskākie iestatījumi jāuzliek, kādas ikdienā noderīgas mobilās aplikācijas jālejupielādē, kas jāizstāsta par atbildīgu mobilo ierīču lietošanu? Iniciatīvas "Iekod pirkstā!" laikā praktiskus padomus sniedz mobilo sakaru operators BITE un TV personība, pasākumu vadītāja un mamma Anna Rozīte.

Pirmais mobilais telefons nozīmē lielu atbildību gan bērnam, gan arī vecākiem. Tāpēc, iedodot šo ierīci savai atvasei, būtiski to ne tikai aprīkot ar nepieciešamākajiem iestatījumiem un mobilajām aplikācijām, bet arī pastāstīt par atbildīgu mobila telefona un interneta lietošanu.

Šogad savu pirmo mobilo telefonu saņēma TV personības un pasākumu vadītājas Annas Rozītes meita Emīlija. Viņa uzskata, ka bērnam mobilais telefons ir nepieciešams to pašu iemeslu dēļ, kāpēc tas ir nepieciešams pieaugušajiem – saziņai ar ģimeni un tuviem cilvēkiem. Taču bērna gadījumā tas ir arī drošības jautājums. Tomēr ir svarīgi saprast, kad ir īstais laiks iegādāties mobilo telefonu bērnam – līdz tam viņa iesaka izlīdzēties ar bērnu drošības pulksteni.

"Manai meitai šis ir pirmais mobilais telefons, tāpēc tas ir jaunums mums abām. Pirms viņa ieguva šo ierīci, mēs pārunājām tās lietošanas noteikumus, un viens no būtiskākajiem punktiem bija kibermobings internetā. Stāstīju, ka internetā ir līdzīgi kā reālajā dzīvē, kur pret citiem nedrīkst izturēties tā, kā negribētu, lai kāds izturas pret tevi pašu. Savukārt, ja kāds internetā dara pāri, piekoduināju, ka par to noteikti ir jāizstāsta vecākiem," teic A.Rozīte. Papildinot iepriekš teikto, A.Rozīte piebilda, ka šobrīd abu mobilie telefoni ir saistīti, lai mamma var sekot līdzi meitas aktivitātēm ierīcē un to ilgumam.

Lai veicinātu atbildīgu, drošu mobilo ierīču un interneta lietošanu, kā arī mazinātu kibermobingu jeb emocionālo pazemošanu internetā bērnu un pusaudžu vidū, iniciatīvas "Iekod pirkstā!" laikā ir apkopoti praktiski padomi vecākiem par būtiskākajiem iestatījumiem, noderīgām mobilajām aplikācijām, kā arī drošības aspektiem, kas jāņem vērā, nodrošinot bērnu ar viņa pirmo mobilo telefonu.

Neļauj visām mobilajām aplikācijām noteikt bērna atrašanās vietu

Atrašanās vietas iestatījumi var gan palīdzēt, gan radīt draudus. Ja gadījumā bērns neatbild uz telefona zvaniem, vecāki ar šī iestatījuma palīdzību var pieslēgties viņa telefonam attālināti un noskaidrot atvases atrašanās vietu – to nodrošina gan operētājsistēmu "Android" un "iOS" iestatījumi "bērna režīmā", gan dažādas mobilās aplikācijas. Piemēram, mobilā aplikācija "MamaBear", kas spēj noteikt atvases mobila telefona atrašanās vietu un aprēķināt, ar kādu ātrumu bērns pārvietojas, tā uzzinot, kur viņš konkrētajā brīdī atrodas, piemēram, sabiedriskajā transportā vai jau ceļā no pieturas uz mājām. Tomēr, ja atrašanās vietas noteikšana ir pieejama dažādām citām aplikācijām, tas var radīt draudus, jo šī informācija būs pieejama visiem. Lai izvairītos no šī iestatījuma ļaunprātīgas izmantošanas, to ieteicams neļaut izmantot, piemēram, sociālo tīklu mobilajām aplikācijām, kas pretējā gadījumā tīmeklī ļaus ikvienam noskaidrot, kur uzņemta bērna tikko publicētā fotogrāfija.

Saglabā bērnam nepieciešamos kontaktus

Vecākiem rūpīgi jāpadomā, kuru personu un iestāžu kon-

takti bērnam varētu būt noderīgi. Noteikti jā saglabā vecāku, citu ģimenes locekļu un radnieku kontakti, skolotājas un tuvāko klasesbiedru, kā arī viņu vecāku tālrunu numuri. Tāpat būtiski saglabāt operatīvo dienestu telefona numurus (Valsts policija, Neatliekamā ātrā medicīniskā palīdzība, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests u.c.), paskaidrojot, kādos gadījumos ar tiem jāsazinās.

Pastāsti par riskiem internetā

Viens no riskiem, komunicējot digitālajā vidē, ir kibermobings jeb emocionālā pazemošana internetā, kas pedējo gadu laikā ir kļuvusi par ļoti aktuālu problēmu bērnu un pusaudžu vidū ne tikai skolas laikā, bet arī brīvdienās.

Pirms nodot bērnam rokās mobilo telefonu, vecākiem noteikti jāpārūnā, ko darīt gadījumos, ja viņš kļuvis par kibermobinga upuri, un otrādi – kā uzvesties digitālajā vidē, lai neaizvainotu un neprovocētu citus. Piemēram, saskaroties ar kibermobingu, kas var izpausties kā negatīvi komentāri vai bez atļaujas publicētas aizskarošas fotogrāfijas un video, kā arī viltus profili sociālajos tīklos, riebīgas ziņas saziņas vietnēs vai izziņās u.c., uz to, pirmkārt, nedrīkst atbildēt, lai neprovocētu varmāku. Tāpat par to nekavējoties jāziņo pieaugušajiem – vecākiem, pedagogiem vai radniekiem. Savukārt, lai neizskartu internetā citus, nedrīkst apvainot, nīrgāties vai kā citādi neglaimojoši izturēties pret otru. Arī vecākiem vienmēr jādomā par savu publicēto saturu, piemēram, noteikti nedrīkst publicēt fotogrāfijas, kurās bērns ir peldkostīmā, kailfoto u.tml.

Noslēdz ar bērnu mobila telefona lietošanas līgumu

Noslēdz ar bērnu vienošanos par mobila telefona izmantošanu, kurā aprakstiet gan savu, gan bērna atbildību un tiesības. Piemēram, līgumā var iekļaut galvenos "Kibermobinga baušļus", kas jāievēro, izmantojot mobilās ierīces un internetu:

- ✓ *Es domāju, pirms sūtu un publicēju internetā!*
- ✓ *Es ziņoju par kibermobingu!*
- ✓ *Es rūpīgi glabāju savas paroles!*
- ✓ *Tiklīdz ieraugu riebīgu komentāru vai ziņu, es bloķēju vai ziņoju par agresīvo komentētāju!*
- ✓ *Es neatbildu uz riebīgām ziņām, lai neprovocētu agresoru un, aizstāvot sevi, netīšām nekļūtu par tādu!*
- ✓ *Es saglabāju kibermobinga pierādījumus – fotogrāfijas, ekrānšāviņus u.c.!*
- ✓ *Es neesmu vienaldzīgs, ja manu draugu vai skolas biedru ir skāris kibermobings!*

Tāpat rakstiski variet vienoties par to, cik ilgi brīvajā laikā bērnam atļausiet spēlēt spēles viedierīcē, kā arī vienoties par to, kas notiks, ja šī noruna netiks pildīta. Piemēram, spēlīšu spēlēšanas laiks nākamajā dienā samazināsies, ja tās tiek spēlētas ilgāk, nekā norunāts līgumā. Zinot noteikumus, bērnam būs lielāka skaidrība par to, kādiem mērķiem un cik ilgi telefonu izmantot.

Vēro, ko bērns dara mobilajā telefonā

Gan "Android" gan "iOS" operētājsistēmas viedtālrunī piedāvā iespēju vecāku mobilo telefonu noteikt kā galveno "lēmēju" par to, kas notiek bērna telefonā. Piemēram, kad bērns vēlēšies lejupielādēt kādu mobilo aplikāciju, uz vecāku mobilo telefonu atnāks paziņojums, kas piedāvās šo darbību apstiprināt vai noliegt, tādējādi ļaujot izvairīties no dažādu dārgu maksas un ikdienā nevajadzīgu aplikāciju lejupielādes.

Vienlaikus vecāki varēs apskatīt, cik ilgu laiku dienā bērns pavadījis pie mobila telefona ekrāna, kā arī to, kādās aplikācijās šis laiks pavadīts. Pieejamas arī dažādas mobilās aplikācijas, kas palīdz kontrolēt bērna darbības mobilajā telefonā. Piemēram, mobilā aplikācija "Netsanity" piedāvā tādas funkcijas kā aplikāciju bloķēšanu, ja daudzi vecāki tai piešķirusi negatīvu vērtējumu, internetā pieejamā satura filtrēšanu, nerādot tādas kategorijas kā aizskarošu saturu, "pieaugušo saturs", saturu, kas saistīts ar narkotikām, alkoholu vai citām atkarību izraisošām vielām. Tāpat šī lietotne piedāvā vecākiem iespēju bloķēt konkrētas tīmekļa vietnes. Būtiski, ka šī aplikācija piedāvā iespēju pielāgot satura filtru arī bērnu un pusaudžu vidū populārā sociālajā tīklā "Youtube".

Seko līdzi aktivitātēm sociālajos tīklos

Laikmetā, kad sociālie mediji ir bērnu ikdiena, būtiski sekot līdzi bērna aktivitātēm tajos - kādus ierakstus, fotogrāfijas un video viņš publicē, kādus cilvēkus apstiprina savā draugu lokā u.tml. Piemēram, mobilā aplikācija "KasperskySafe Kids" ir viena no daudzpusīgākajām satura pārraudzības programmām. Tā palīdz uzraudzīt bērna aktivitātes internetā, piemēram, sociālajos tīklos publicētos ierakstus un apstiprinātos draugus u.tml. Tāpat tā ļauj noteikt atvases mobila ierīces atrašanās vietu, kā arī akumulatora uzlādes līmeni, kas ļauj nodrošināties pret situācijām, kad bērns nav sasniedzams, jo telefons ir izlādējies. Savukārt satura pārraudzības programma "Qustodio" ļauj ne tikai noteikt, kur konkrētajā brīdī atrodas bērns, bet arī nodrošina iespēju sekot līdzi atvases aktivitātēm sociālajos tīklos, piemēram, tam, kādi ieraksti, foto un video tiek publicēti. Tāpat bērns ar aplikācijas palīdzību var nosūtīt vecākiem "SOS" signālu ziņas vai izziņas veidā gadījumos, kad saskaras ar kādu bīstamu situāciju kā internetā, tā reālajā dzīvē.

Ziņo par kibermobingu un mudini arī bērnu to darīt

Emocionālo pazemošanu internetā var mazināt, tikai darbojoties kopā! Tāpēc jāuzsver, ka par kibermobinga gadījumiem ir jāziņo – tas jādara pašiem vecākiem, pedagogiem un citiem pieaugušajiem, kā arī bērniem! To var darīt gan Latvijas Drošāka interneta centra mājas lapā Drossinternets.lv, spiežot "Ziņot", gan zvanot Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Uzticības tālrunim 116111, kas darbojas 24/7, gan ziņojot par riebīgiem komentāriem, viltus profiliem un neatļauti publicētiem foto vai video arī sociālo tīklu administrācijām.

Afiša

*Sākums 7.lpp.

Baltinavas novada muzejā

☐ GUNDEGAS RANCĀNES gleznu izstāde.
Atceres pasākums "Baltijas ceļam 30" **23.augustā plkst. 20.00** (tēja, mūzika, aculiecinieku stāstījumi).

Baltinavā

31.augustā Svātūnes karjerā Stipro skrējieni. **No plkst.11.30** reģistrācija. **Plkst. 12.00** starts. Vairāk informācijas, zvanot Intai.

Vecumos

31.augustā no plkst. 21.00 Borisovas Vecdārza estrādē

diskotēka visām paaudzēm "Kad man bija, ir un būs 16" ar DJ JANKELZ. Ieeja brīva.

Šķilbēnos

No 22.augusta līdz 1.septembrim "Svātki Upīte". Programmā:

22.08. - 24.08. Starptautiskais folkloras deju festivāls "Lipa kust", kurā piedalās Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas folkloras kopas.

23.augustā plkst. 12.30 Upītes pamatskolā danči kopā ar ārzemju kopām.

23. augustā plkst. 14.00 Upītes tautas namā Latvijas Leļļu teātris ar izrādi "Bruņinieks, kuram sāpēja zobi". Ieejas maksa - EUR 1. Pēc izrādes atrakcijas un meistardarbnīcas, stipro skrējieni.

23.augustā plkst. 19.00 Upītes tautas namā folkloras kopas "Upīte" jaunākā CD "Ryugts" prezentācijas pasākums.

24. augustā plkst. 14.00 Viļakas katoļu baznīcā "Lipa kust" dalībnieku koncerts.

24.augustā plkst. 19.00 pie Upītes tautas nama LIELAIS NOSLĒGUMA KONCERTS, pēc koncerta balle ar grupām *Unknown Artist* un *Celinieks*, ieeja brīva.

25.augustā plkst. 18.00 Upītes tautas namā Latvijas Nacionālais teātris ar izrādi "Latvieši", ieejas maksa - EUR 3,50.

1.septembrī plkst 15.00 un 17.00 Upītes tautas namā Dirty Deal Teatro ar izrādi "Piramīda", ieejas maksa - EUR 3. Izrādē skatītāju skaits ierobežots, tikai 40 cilvēki, tāpēc tiek rīkoti divi seansi. Uz izrādi iepriekš jāpiesakās pie Andra Slišana.

Kur mācīties?

Baltinavas Mūzikas un mākslas skola

uzņem audzēkņus

jaunajam 2019./2020. mācību gadam

PII programmās: "Klavierspēle", "Akordeona spēle", "Vijoļspēle", "Flautas spēle", "Saksofona spēle", "Trompetes spēle", "Eifonija spēle", "Tubas spēle", "Vizuāli plastiskā māksla".

Kontakttālruni: **26567872, 28353552, 64568831.**

Pērk

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"

par augstām cenām iepērk

JAUNLOPUS un LIELLOPUS

26185703 • 25573447 • 29172343

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. **29411033.**

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

IEPĒRKAM
liellopus, telus
810 liellopiem
augstas cenas!
Samaksa tūlītēja.
T.: 62003939

Pērkzemi ar mežu, jaunaudzi.
Tāl. 26630249.

Pērk mežu ar zemi un cirsmaš.
Tāl. 27876697.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmaš. Tāl. 29433000.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha.
Samaksa darījuma dienā.
Tāl. 26360308.

PĒRKAM

* Augošu koku cirsmaš
un sortimentus pie ceļa;

* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmaš iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt cirsmaš pieteikumu VMD.

Telefona informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

Vēlas nopirkt lauku māju (laukos) ar zemi un mežu klusā vietā, meža nostūrī. Tāl. 25302291.

Pērk zirgus.
Tāl. 26477904.

Pērk apaugumus, aizaugušas pļavas ar krūmiem, kokiem.
Tāl. 26211223.

Pērk māju Balvos vai tuvākā apkārtnē. Tāl. 28341266.

Kolekcijai pērk vecu naudu, medaļas, fotogrāfijas.
Tāl. 26233662.

Dažādi

Atkal jauna brīvdienu grupa 30.08. autoskolā "Delta 9V".

Iepriekšēja pieteikšanās.
Tāl. 29208179.

SIA "Balvi auto"uzņem kursus B. kategorijā 16.septembrī plkst. 17.00. www.balviautoskola.lv.
Tāl. 28700807.

Sniedz minieskavatora pakalpojumus (ūdensvada, kanalizācijas, ēkas pamatu u.c. ierīkošanai). Tāl. 29119461.

Plauš piemājas zālājus ar trimmeri, gan ar krūmgriezi, gan ar stumjamo zāļes plaušmašīnu.
Tāl. 29165808.

Zāles smalcināšana ar minitraktoru.
Tāl. 26512307.

Zāles smalcināšana.
Tāl. 26512307.

Bistamo koku zāģēšana.
Tāl. 20208277.

Apsardzes kursi.
Tāl. 26336910.

Aku urbšana.
Tāl. 29142220.

Pievied smilti, šķembas, melnzemi.
Tāl. 25685918.

Piegādā smilti, granti, šķembas (dažašas frakcijas). Ceļu, pagalmu remonts. Tāl. 29208179.

Dūmvadu, ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Materiālu piegāde. Tāl. 22363236.

Ierīko ūdensvadus, kabeļus, kanalizāciju. Tāl. 25685918.

Gatera pakalpojumi.
Tāl. 26161501.

Apsveikumi

Saucam rūgtis un sveicam

Anitu Laurenu un **Egilu Langovski** kāzu dienā!

*Esi ar manām plaukstām,
Es ar tavējām būs.*

*Pasildi manus pirkstus,
Mirkļīti. Stundiņu. Mūžu.*

Vēlam izbaudīt kopīgas pastaigas lietū un saules svelmē, kopīgas maltītes, rūpes vienam par otru un tādas mīlestības sajūšanu, ko nes laulība.

Vēlam Jums mīlestību ... mīlestību šajā kāzu dienā un katrā solī, ko sperat!

Kolēģi Balvu novada IKS pārvaldē

Vismīļākie novēlējumi

Anitai un **Egīlam** kāzu dienā!

Ritiniet savu dzīves kamoliņu ar prieku, izturību un mīlestību!

Loginu, Ločmeļu ģimenes Dambergos

*Šo balto dienu glabāji sev sirdis,
Tā šodien ir kā tikko plaucis zieds,
Lai diena šī Jums cauri mūžam staro,
Lai visa dzīve Jums kā gaišs un saulains rīts.*

Sveicam **Anitu** un **Egilu** kāzu dienā!

Kamzolu ģimenes "Bērsusalā" un Rīgā

*Mēs vēlam veselību, vēlam spēku,
Ik katrai rūpei viegli garām iet.
Ar gaišu dzīvesprieku, lai Tu spētu
Ik tumšam brīdim tiltu pāri likt.*

Sveicam **Valentīnu Martinovu** Naudaskalnā skaistajā jubilejā! Novēlam: veselību, kas palīdz darīt labus darbus, aizmirstību, kas neļauj atcerēties pagātnes neveiksmes, intuīciju, kas ved mūs pa laimīgo ceļu taku.

Rita ar ģimeni Olainē

*Lai notiek tā, kā vēlas Tava sirds,
Lai atspīd saule tad, kad lietus līs,
Lai atskrien vējš, kas bēdas aiznes līdz,
Lai ar smaidu atnāk katras dienas rīts.*

Mīļi sveicam **Vandu Loginu** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam veselību, izturību, dzīvesprieku un Dieva svētību turpmākajos gados.

Jānis, Ilga

*Lai Tavā mūžā saules daudz,
Lai Tavā sirdī prieks,
Lai nākotne vēl ilgi var,
Tev, mīļā, daudz ko skaistu sniegt.*

Mīļi sveicam **Venerandu Loginu** skaistajā jubilejā!

Jānis, Solvita, Ēriks

*Caur katru Tavu dzīves dienu
Lai saules dzīpariņš ir vīts,
Lai laime, veselība, veiksmē
Un prieks iet visās dzīves gaitās līdz.*

Andrim Žugam!

Mīļi sveicam skaistajā dzīves jubilejā!

Aigara, Kaspara, Sanītas, Pauļa ģimenes

Pārdod

Z/S "Užgava" Balvos tirgo jauno kartupeļu ražu.
Tāl. 29432655.

Pārdod skaldītu malku. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubi. Ir sausā. ZĀŅMATERIĀLUS.
Tāl. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, arī sausu.
Tāl. 29166439.

Pārdod skaldītu malku, svaigi zāģēta. Tāl. 25420111.

Metāla jumta segumi par labām cenām. Piegāde, uzstādīšana.
Tāl. 26360938.

Pārdod jaunputnus, dējējvistas.
Tāl. 29424509.

Bioloģiska saimniecība pārdod nesēklotu 1,5 g. v. HM telī - 450 eiro.
Tāl. 25731039.

Pārdod piena telus (bullīši).
Tāl. 29186230.

Pārdod mēnesi vecu *Holšteinas* melnraibo telīti.
Tāl. 29232607.

Pārdod 1,5-istabu dzīvokli Balvos, 4.stāvā. Tāl. 26117229.

Pārdod dārzu Rūpniecības ielā.
Tāl. 26448013.

Pārdod māju Balvos, Daugavpils ielā 73. Tāl. 29277290.

Pārdod *Audi A 6*, sedans, 1995.g., 2,5 TDI, 84 kW, pelēka, jauna TA, EUR 1650. Tāl. 20256530.

Pārdod siena rullonus.
Tāl. 29633136.

Pārlicinies, vai

abonēji

Aduguni

augustam?!

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt palīdz kādam labvēlīgam, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksā - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Pateicos visiem mīļajiem cilvēkiem, kuri sveica skaistajā dzīves jubilejā, Ingaram ar ģimeni, radiem, draugiem, J.Komanei, saimniecei Mārītei, A.Grapam. Novēlu visiem Dieva svētību! Nellija Aboliņa

Konkurss

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA, reģ.Nr.90009115622, izsludina atklātu konkursu uz Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja amatu

Prasības pretendentiem(-ēm):

- ir Latvijas Republikas pilsonis vai nepilsonis;
- ir sasniedzis 30 gadu vecumu;
- ir otrā līmeņa augstākā akadēmiskā izglītība pedagoģijas, psiholoģijas, medicīnas vai tiesību zinātnē vai zinātnes nozarei atbilstoša profesionālā (pedagoģa, psihologa, jurista, sociālā darbinieka, ārsta) izglītība;

Pretendentiem(-ēm) jāiesniedz šādi dokumenti:

- Motivēts pieteikums, kurā iekļauts apliecinājums par atbilstību "Atklāta konkursa uz Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja amatu" Nolikuma 2.3.apakšpunktā noteiktajām prasībām;
- Pretendenta dzīves apraksts (CV).
- Augstāko izglītību (likumā "Bāriņtiesu likums" noteikto) apliecinājošu dokumentu kopijas un citi dokumenti, kurus pretendents uzskata par nepieciešamu pievienot.

Ar konkursa nolikumu var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv. Dokumenti amata pretendentiem jāiesniedz līdz 2019.gada 30.augusta plkst.13.00 slēgtā aploksnē, uz kuras norāda "Konkursam uz Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja amatu".

Piedāvā darbu

Piedāvājam darbu atbildīgam un strādāt gribošam STRĀDNIEKAM zemnieku saimniecībā "Augstkalni" Lizuma pagastā, Gulbenes novadā.

Piedāvājam DARBU AUGĻU PĀRSTRĀDES CEHĀ Kubulos. Alga no 450 EUR/brutto. Tālr. 26525673.

Reklāma

Uzņēmums AA Apjoms BEZ MAKSAS izkopj no krūmiem un kokiem aizaugušas lauksaimniecības platības, tīrumus, meliorācijas grāvjus, mežmalas. Pērk cirsmas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26191989.

DZIRDES APARĀTI REMONTS PĀRDOŠANA PIELAIKOŠANA 26.augustā plkst. 10.00-13.00 pieņems Balvos, Bērzpils ielā 50, veikalā "Optika".

Autoskolā "BARONS R" B kategorija VIĻĀKĀ 29.08. plkst. 15.30. Tālr. 29336212, www.baronsr.lv.

SIA "ASIGNE" piedāvā harvesteru un forvardera pakalpojumus Vidzemē un Latgalē, kā arī vējgāžu sakopšanu. Tālr. 29179377.

LOGI - vācu kvalitāte. Visi var atļauties! Jauns durvju piedāvājums. Tālr. 26343039.

Līdzjūtības

Kluss starojums no mātes. Klusums tīrs.

Te neejiet, te - viņa ziedējusi. Te nelācojiet - puķuzirņos viss un lakatiņš, ko viņa atstājusi kā lūgšanu par mani, visiem mums. Lai drošāka, lai stiprāka es justos. Ir mātes vārdā dīvains noslēpums. Vēl pieauguši, naktis saucam: māmiņ!

Noslēdzies RUTAS LOGINAS mūža gājums. Izsakām vispatiesāko līdzjūtību un skumstam kopā ar Balvu pamatskolas direktores Larisas Krištopanovas ģimeni, atvadoties no miļās māmiņas un vecmāmiņas. Un tā viņa gāja - pēdējā laikā aizvien lēnāk un mierīgāk, jo nebija jau kur steigties. Tad putni no putnu ceļa pacēla viņu mūžīgam lidojumam. Balvu pamatskolas kolektīvs

Atkal viena dzīves grāmata izlasīta, Daudz tur ir bijis bēdu un arī prieka. Nu gudrais padoms jādodom pašiem, Jo tevis vairs nav, ir jāiet pie svešiem. (B.Koknese)

Skumju brīdī klusa un patiesa līdzjūtība Larisai Krištopanovai un tuviniekiem, MĀMIŅU mūžības ceļā pavadot. Balvu novada dome un pašvaldība

Nu, māmuliņ, kā plecū lakats Tavš mūžs ir beidzot noadīts, Guļ melnā krāsā zaļai pāri, Un pavediens uz smiltīm stīdž.

(K.Apškrūma) Izsakām visdziļāko līdzjūtību Larisai Krištopanovai, MĀMUĻU mūžības klēpi pavadot! Balvu, Baltinavas un Rugāju izglītības iestāžu direktori

Es aizeju atmiņā, Mana dzīve nodzīvota. Mūsu patiesa līdzjūtība un mīrinājuma vārdi vīram un meitām, RUTU LOGINU mūžībā pavadot. ZS "Biškopji" Sitā

Māt, kaut pēdējās atvadas rūgtas Sāpju brīdī kā vērmēļu malks, Tava mīlestība būs avots, Kurš mums vienmēr dvēselē šalks. (K.Apškrūma)

Izsakām līdzjūtību sāpju brīdī Larisai Krištopanovai ar ģimeni, MĀMUĻU mūžībā pavadot. Balvu Sporta skolas kolektīvs

Kaut pa vistālāko ceļu Viena aizgāji, māt, Es vienmēr būšu tev līdzās, Tu vienmēr būsi man klāt. (I.Rudene) Izsakām līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Larisu Krištopanovu un viņas ģimeni, MĀMIŅU mūžības ceļā pavadot. Izglītības, kultūras un sporta pārvalde

Ir mirklī, kad pietrūkst vārdu, klusē prāts, runā tikai sirds... Larisa! Brīdī, kad Mūžības ceļā jāpavada māmiņa, vecmāmiņa, sieva RUTA LOGINA, esam līdzās. Balvu pamatskolas pensionēti kolēģi

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs. Tik kādā mājā, kādā istabā Gan tavas balss, gan tavu soļu trūks.

Izsakām līdzjūtību Aleksandram, Larisai un pārējiem tuviniekiem, sievu, māmuļu, vecmammu RUTU LOGINU pavadot mūžībā. Kaimiņi: Zelči, Porieši, Mežale, Grodņa, Keiši, Kukuļi

Es tev, māt, domās stāstīšu ilgi vēl, Kā dārzā ziedi sazied, kā pilādzis kvēl, Kā dzērves aizlido ar dziesmu skumju,

Kā dienas man aizskrien bez tevis, māt. (A.Āre) Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība skolas direktorei Larisai Krištopanovai, no miļās māmiņas RUTAS LOGINAS atvadoties. Balvu pamatskolas kolektīvs

Tu tagad tai zemē, kur saule vairs vakaros nenoriet, Šeit paliek no tavas gaismas sidrabots starojums, Un ik gadus ābeles ziedēs, tavu mīļumu pasakot mums. (L.Bridaka)

Izsakām patiesu līdzjūtību Balvu pamatskolas direktorei Larisai Krištopanovai, no miļās māmiņas RUTAS LOGINAS uz mūžu atvadoties. SIA "Senda Dz" kolektīvs

Cik grūti noticēt, ka nekad vairs dzīvē Mums neiznāks ar tevi parunāt, Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu, Mums vajadzēs tik sirdī saglabāt. Izsakām sirsniņu līdzjūtību vīram, meitām Larisai un Ingai ar ģimenēm, RUTU LOGINU pavadot mūžībā. Veikala bijušās kolēģes - Velta, Aija, Ludmila, Gaļina

Pierimst soļi, klusē doma, Neskan mīļās mātes balss. Tikai klusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc viņas sauks. (E.Zālite) Kad skuju raksts klāj pēdējo ceļu un pāri ziediem birst asaru lāses, skumju brīdī esam kopā ar Larisu Krištopanovu un ģimeni, miļo MĀMIŅU smilšu kalniņā pavadot. Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas kolektīvs

Domājiet par mani, lai ir silti Ari tad, kad snieguni skries. Neraudiet, ak, mani palicēji - Milētie nemūžam nenomirst. Izsakām līdzjūtību Rudītei Krūmiņai, KRUSTMĀTI mūžībā pavadot. Balvu novada Bāriņtiesas kolektīvs

Šo zemi sirdi man ir nolemts slēgt, Pirms viņa sevi ieslēdz manu sirdi. Skumju brīdī esam kopā ar Sarmīti Keiselī un Annu Pulkstēni, AUSMIŅU mūžībā pavadot. Anita, Antra, Vija

Paskaties, kā garām aiziet dzīve, Kā garām aizslīd tas, kas bijis skaists.

Paskaties, un nesaki nevienam, Kā sāp, kad projām aiziet māsa... Izsakām patiesu līdzjūtību Annai Pulkstenei, Rudītes un Sarmītes ģimenēm, miļo AUSMU PUŠPURI zemes klēpi guldot. Lucija, Zinaida, Jānis

Vasara sāpēs sadegusi, Dvēseļu dārzos aizgājusi. Mūžīgo mieru dzīvei, kas bija, Tālāk viss ieritēs atmiņās.

Kad pa zaļo skuju taku Mūžībā aiziet ilgdabā Stacijas pamatskolas skolotāja, direktora vietniece mācību darbā AUSMA VANCĀNE, izsakām līdzjūtību dēliem Andrim, Jānim un viņu ģimenēm. Stacijas skolas kolektīvs un bijušie kolēģi

Te paliek pagalmi, manu soļu vīts, Un puķe, kam es sauli dāvājusi, Šķiet, arī darbs ir beidzot padarīts, Kur mīlot sevi esmu izteikusi. Izsakām patiesu līdzjūtību tuviniekiem, VALENTĪNU DROZDOVU mūžības ceļā pavadot. Briežuciema pagasta pārvaldes kolektīvs

Saņem, mīļā Zemes māte, Vienu sirmu māmuliņu. Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu villainēm. Izsakām klusu un patiesu līdzjūtību sāpju brīdī Tamāras Zaharenko ģimenei, miļo mammu, vecmammu, vecvecmammu VALENTĪNU DROZDOVU mūžības ceļā pavadot. Brīvības ielas 70.mājas iedzīvotāji

Sedz, Dieviņ, zvaigžņu sagšu, Klāj mākoņu paladziņu. Apklusuši mātes soļi, Dzīves ceļu staigājot. Kad rūgti smaržo egļu zari un sirdi skumjas, mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Tamārai Zaharenko, dēlam ar ģimeni, pavadot Mūžībā VALENTĪNU DROZDOVU. Marina, Vera, Andrejs

Pierimst soļi, klusē domaa, Neskan mīļā mātes balss. Tikai klusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc viņas sauks. (E.Zālite) Skumju un atvadu brīdī izsakām līdzjūtību Verai Bukovskai un visiem tuviniekiem, MĀMUĻU mūžības ceļā pavadot. Edita, Leontīns, Irēna Bukovska

Pateicība

Izsakām visdziļāko pateicību priesterim Mārtiņam Klušam, dziedātājam, ērģelniekam, apbedīšanas birojam "Ritums", "Senda Dz" kolektīvam, radiem, draugiem, kaimiņiem, visiem labajiem cilvēkiem, kuri juta, atbalstīja un palīdzēja mums grūtajā brīdī, miļo vīru, tēti, vectētiņu, vecvectētiņu Staņislavu Ločmeli mūžībā pavadot. SIEVA, BĒRNI, MAZBĒRNI AR ĢIMENĒM